

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมพล ทองธรรมชาติ. หลักประชาธิปไตย. รัฐศาสตร์ 50 ปี. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัท สุรพิมพ์ จำกัด. 2541.
- เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์. รัฐธรรมนูญในแนวคิดรัฐธรรมนูญนิยม. รวบรวมบทความกฎหมายมหาชน จากเว็บไซต์ www.pub-law.net เล่ม 2. 2546.
- โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. รัฐธรรมนูญและการเมืองการปกครองสหรัฐอเมริกา. พิมพ์ครั้งที่ 1. โรงพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ. 2544.
- จตุพร สุภาพ. ระบบการเมืองเปรียบเทียบ (ประชาธิปไตย : เผด็จการ) และหลักวิเคราะห์การเมืองแผนใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 2519.
- จีรพงศ์ วัฒนระรัตน์. ปัญหาเอกสิทธิ์ในการถ่ายทอดการประชุมสภาทางวิทยุและโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาฯ. 2539.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. ประชาธิปไตย สังคมนิยม คอมมิวนิสต์ กับการเมืองไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ พิมณศ. 2520.
- ชาญชัย แสวงศักดิ์. คำอธิบายกฎหมายปกครอง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วิทยุชน. 2542.
- ชาญชัย แสวงศักดิ์. คำอธิบายกฎหมายปกครอง. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : วิทยุชน. 2544.
- นพดล เสงเจริญ. แนวคิดในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ. จดหมายข่าวศาลรัฐธรรมนูญ. ปีที่ 5 ฉ.23 (พฤษภาคม-มิถุนายน 2545).
- นักศึกษากลุ่มระบบการสรรหา. ระบบการสรรหาขององค์กรอิสระตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ. สถาบันพระปกเกล้า. 2546.
- บรรเจิด สิงคนดี. การควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ. ในหนังสือรวบรวมบทความมหาชน จากเว็บไซต์ www.pub-law.net กรุงเทพฯ : สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ. 2545.
- บรรเจิด สิงคนดี. ข้อพิจารณาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างศาลปกครองกับองค์กรตามรัฐธรรมนูญ. ในหนังสือรวบรวมบทความมหาชน จากเว็บไซต์ www.pub-law.net กรุงเทพฯ : สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ. 2545.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. โครงสร้างการบริหารงานบุคคลของผู้พิพากษาในบางประเทศ. ในหนังสือครบรอบ 84 ปีศาสตราจารย์จิติ ดิงศภัทย์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2537.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. กฎหมายมหาชน เล่ม 1 วิวัฒนาการทางปรัชญาและลักษณะของกฎหมายมหาชน ยุคต่าง ๆ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม. 2538.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. กฎหมายมหาชน เล่ม 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม. 2538.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. กฎหมายมหาชน เล่ม 3 ที่มาและนิติวิธี. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม. 2538.

- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. บทบาทและอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540. สถาบันพระปกเกล้า. 2543.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. ภาพรวมของรัฐธรรมนูญฉบับใหม่. ในรวมสารรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน. 2541.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. วุฒิสภาไทย ความรู้เรื่องสมาชิกวุฒิสภา. นนทบุรี : สถาบันพระปกเกล้า. 2545.
- โกคิน พลกุล. กฎหมายปกครองและหลักการพื้นฐานในการปกครอง.
- โกคิน พลกุล, ชาญชัย แสงศักดิ์. หลักกฎหมายมหาชน เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม.
- มนตรี รูปสุวรรณ และคณะ. เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ : วิญญูชน. 2542.
- มานิตย์ จุมปา. การเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย กรณีเกิดปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ. ในหนังสือรวมบทความกฎหมายมหาชน จากเว็บไซต์ www.pub-law.net กรุงเทพฯ : สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ. 2545.
- ยุทธนา สุวรรณวิวัฒน์. เอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ. วิทยานิพนธ์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาฯ. 2525.
- ฤทัย หงส์ศิริ. คำอธิบายกฎหมายข้อมูลข่าวสารของทางราชการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม. 2542.
- ฤทัย หงส์ศิริ. สหราชอาณาจักรรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ.2540) หมวดองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เรื่อง 7 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : องค์การคำของคุรุสภา. 2544.
- วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. ข้อความคิดและหลักการพื้นฐานในกฎหมายมหาชน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม. 2540.
- วรพล พรหมิกบุตร. ระบบที่มีรัฐพรุน. กรุงเทพฯ ธุรกิจ (27 มิถุนายน 2544).
- วัชระ ชูไทย. ปัญหาที่ไม่จบสิ้นของ สตง. ใหม่. สยามรัฐ (15 ธันวาคม 2543).
- วิษณุ เครืองาม. กฎหมายรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ. 2523.
- สถาบันพระปกเกล้า. รายงานวิชาการเรื่ององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ : ประชาชนได้อะไร. นนทบุรี : สถาบันพระปกเกล้า. 2545.
- สถาบันพระปกเกล้า. องค์กรอิสระของประเทศไทยและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ : AP กราฟฟิคดีไซน์และการพิมพ์. 2545.
- สมคิด ศรีสังคม. การปฏิรูปการเมืองกับการร่างรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. กรุงเทพฯ : กองการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. 2540.
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. รายงานของคณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้ง (เอกสารจัดสำเนา). สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. 2544.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. รายงานคณะกรรมการธิการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้ทรงคุณวุฒิ แทนตำแหน่งที่ว่าง ในส่วนที่ 1 รายงานการศึกษากระบวนการสรรหาของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อฯ (ฉบับที่ 1). สำนักกำกับและตรวจสอบ. ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2546.

สุรพล นิติไกรพจน์ และคณะ. ศาลรัฐธรรมนูญกับการละเมิดบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ : ทัศนะต่อคำวินิจฉัยในกรณีการสรรหาผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน. ลงเผยแพร่ครั้งแรกใน Public Law Net วันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2547.

หยุด แสงอุทัย. คำอธิบายธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2515.

อมร รักษาสัตย์ และคณะ. ประชาธิปไตย อุดมการณ์ หลักการ และแบบอย่างการปกครองหลายประเทศ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2543.

ภาษาอังกฤษ

Charles Warren. The Supreme Court in United States History, Vol.1. 1789-1835.

Eva Rodriguez. Most Ginsburg Critics Lay Down Their Arms. Legal Times. July 19, 1993.

Gerald Gunther. Learned Hand: The Man and the Judge. 1994.

M.J. Gerhardt. The Past, Present and Future of President Clinton's Judicial Appointments. Vital Speeches. Feb.15, 1997.

Michael J.Gerhardt. The Federal Appointment Process. Duke University Press, London, 2000.

Nadine Cohodas. Ginsburg Hurt Badly by Marijuana Admission. 1987.

Patricia C. Acheson. The Supreme Court: America's Judicial Heritage. 1961.

Richard Benedetto. Fellout Continuous in and out of White House: Wood, Baird Cases Different, Most Say. USA Today. Feb.9, 1993.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

ระเบียบว่าด้วยการเสนอชื่อบุคคลให้วุฒิสภาเลือก แต่งตั้ง
ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบในการดำรงตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ

พ.ศ.....

เพื่อให้การเสนอชื่อบุคคลให้วุฒิสภาพิจารณาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำหรือให้ความเห็นชอบในการดำรงตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โปร่งใส และเป็นธรรม อาศัยอำนาจตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ข้อ 4 และข้อ 96 ประธานวุฒิสภาจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้ เรียกว่า "ระเบียบว่าด้วยการเสนอชื่อบุคคลให้วุฒิสภาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบบุคคลในการดำรงตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ....."

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับกับการเสนอชื่อบุคคลให้วุฒิสภาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบในการดำรงตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญเพื่อเป็นกรรมการการเลือกตั้ง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อ 4 ในกรณีที่รัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน กำหนดวิธีการสรรหาและเสนอชื่อบุคคลให้วุฒิสภามีมติเลือกให้ดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้ง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ไว้เป็นอย่างอื่นให้ถือปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยกรณนั้น แต่ในกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวไม่ได้กำหนดไว้ ก็ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบนี้

ข้อ 5 ในระเบียบนี้

"คณะกรรมการสรรหา" หมายความว่า คณะกรรมการสรรหากรรมการการเลือกตั้ง

คณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และคณะกรรมการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อ 6 ให้ประธานวุฒิสภารักษาการตามระเบียบนี้

ส่วนที่ 1

การจัดให้มีคณะกรรมการสรรหา

ข้อ 7 เมื่อมีกรณีกรรมการการเลือกตั้ง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน แล้วแต่กรณี จะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ หรือเมื่อมีกรณีที่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คนใด จะพ้นจากตำแหน่งเพราะอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ตามที่กฎหมายกำหนด ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาซึ่งทำหน้าที่หน่วยธุรการในการดำเนินการสรรหาและเสนอชื่อบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ภายใน 30 วัน ก่อนมีเหตุที่ทำให้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว

ข้อ 8 ในการจัดให้มีคณะกรรมการสรรหา ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) ในการสรรหาและเสนอชื่อบุคคลให้ดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการการเลือก จำนวนสิบคน ซึ่งประกอบด้วยประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลทุกแห่ง ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสี่คน และผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสี่คน เป็นกรรมการ

(2) ในการสรรหาและเสนอชื่อบุคคลให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญให้มีคณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวนสิบสามคน ประกอบด้วย คณบดีคณะนิติศาสตร์ หรือเทียบเท่าของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่ง ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสี่คน คณบดีคณะรัฐศาสตร์ หรือเทียบเท่าของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาล และผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสี่คน เป็นกรรมการ

(3) ในการสรรหาและเสนอชื่อบุคคลให้ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จำนวนสิบห้าคน ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลทุกแห่ง ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือเจ็ดคน และผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือห้าคน เป็นกรรมการ

(4) ในการสรรหาและเสนอชื่อบุคคลให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ให้มี คณะกรรมการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดินขึ้น จำนวนสิบห้าคน ประกอบด้วย ประธานศาล รัฐธรรมนูญ ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็น นิติบุคคลทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือเจ็ดคน และผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่ง เลือกกันเองให้เหลือห้าคน เป็นกรรมการ

ในกรณีที่ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด อธิการบดี หรือคณบดี ไม่อยู่หรือไม่ สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือตำแหน่งดังกล่าวว่างลง ให้ผู้รักษาราชการแทนตามกฎหมายหรือผู้ปฏิบัติ หน้าที่แทนเป็นผู้ทำหน้าที่ตาม (1) (2) (3) และ (4)

ข้อ 9 ในการเลือกอธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลทุกแห่ง เพื่อให้ได้มาซึ่ง อธิการบดี จำนวนสี่คน ตามข้อ 8 (1) (2) หรือ จำนวนเจ็ดคน ตามข้อ 8 (3) (4) แล้วแต่กรณี เพื่อเป็น ผู้แทนของอธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลทุกแห่งในการเข้าร่วมเป็นกรรมการสรร หากฎหมายการเลือกตั้งนั้น ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดทำบัญชีรายชื่ออธิการบดีของ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลทุกแห่งดังกล่าว

ให้อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลทุกแห่งเสนอชื่ออธิการบดีตามบัญชี รายชื่อที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดทำขึ้นตามวรรคหนึ่ง แล้วส่งคืนสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทาง ไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับภายใน 5 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือพร้อมแบบการเสนอชื่อจากสำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภา

ในกรณีที่อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลแห่งใดไม่ส่งแบบการเสนอชื่อ ภายใต้อายุเวลาที่กำหนดตามวรรคสองให้ถือว่าสละสิทธิ

ให้เลขาธิการวุฒิสภาแต่งตั้งกรรมการตรวจนับคะแนนจำนวนสามคนดำเนินการตรวจนับ คะแนนโดยเปิดเผย และให้ผู้ซึ่งได้คะแนนมากที่สุดตามลำดับเป็นผู้ได้รับเลือกตามจำนวนที่พึงมีได้ชื่อ ตามความในข้อ 8 (1) (2) (3) หรือ (4) แล้วแต่กรณี ในกรณีที่มิได้มีผู้ได้รับคะแนนเท่ากันอันเป็นเหตุให้มีผู้ ได้รับเลือกเกินจำนวนที่พึงมี ให้เลขาธิการวุฒิสภาหรือผู้ได้รับมอบหมายจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก

ในกรณีที่ผู้ได้รับเลือกสละสิทธิ ให้ผู้ซึ่งได้คะแนนมากที่สุดในลำดับถัดไปเป็นผู้ได้รับเลือกแทน

ข้อ 10 ในการเลือกคณบดีคณะนิติศาสตร์หรือเทียบเท่าของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่ง หรือการเลือกคณบดีคณะรัฐศาสตร์หรือเทียบเท่าของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่ง เพื่อให้ได้มาซึ่งคณบดีจำนวนสี่คนตามความในข้อ 8 (2) แล้วแต่กรณี ให้นำความในข้อ 9 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 11 ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาดำเนินการจัดให้มีการประชุมของผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อเลือกกันเองให้ได้มาซึ่งกรรมการสรรหาในส่วนของผู้แทนพรรคการเมืองเท่าจำนวนที่พึงมีได้ตามความในข้อ 8 (1) (2) (3) หรือ (4) แล้วแต่กรณี

ให้ผู้มาประชุมตามวรรคหนึ่งลงชื่อในสมุดที่จัดไว้ก่อนเข้าประชุมและเมื่อมีผู้มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้แทนพรรคการเมืองทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ 12 ให้การประชุมเพื่อเลือกกันเอง ให้ได้มาซึ่งกรรมการสรรหาในส่วนของผู้แทนพรรคการเมืองตามความในข้อ 11 ให้ใช้วิธีการออกเสียงลงคะแนนลับ เว้นแต่ที่ประชุมจะมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

การออกเสียงลงคะแนนลับตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำโดยทำเครื่องหมายกากบาท (x) อย่างชัดเจนลงหน้าชื่อผู้ซึ่งตนเลือกได้ไม่เกินจำนวนของผู้แทนพรรคการเมืองที่จะพึงมีได้ตามวรรคหนึ่งนั้น ทั้งนี้ ให้ผู้ได้คะแนนมากที่สุดตามลำดับเป็นผู้ได้รับเลือก ในกรณีที่ผู้ได้รับเลือกมีคะแนนเท่ากันอันเป็นเหตุให้เกินจำนวนที่จะพึงมีได้ ให้ใช้วิธีจับสลาก

ข้อ 13 เมื่อได้กรรมการสรรหาครบองค์ประกอบตามที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญกำหนดแล้ว ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดทำประกาศวุฒิสภาตั้งคณะกรรมการสรรหา พร้อมทั้งระบุรายละเอียดและระยะเวลาที่จะต้องดำเนินการให้ชัดเจน เพื่อให้ประธานวุฒิสภาลงนามแล้วแจ้งไปยังกรรมการสรรหาที่ได้รับแต่งตั้งโดยเร็ว

ส่วนที่ 2

การประชุมคณะกรรมการสรรหา

ข้อ 14 ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีเหตุให้ต้องมีการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้ง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน แล้วแต่กรณี ให้มีการเรียกประชุมคณะกรรมการสรรหาเป็นครั้งแรก เพื่อทำหน้าที่

พิจารณาสรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด
เสนอต่อประธานวุฒิสภา

ข้อ 15 ในการประชุมคณะกรรมการสรรหา ให้กรรมการสรรหาผู้มาประชุมลงชื่อในสมุดที่จัดไว้
ก่อนเข้าประชุมทุกครั้ง และเมื่อมีกรรมการสรรหาลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการ
สรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด อธิการบดี
หรือคณบดี ไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือตำแหน่งดังกล่าวว่างลง ให้ผู้รักษาราชการแทน
ตามกฎหมายหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนเป็นผู้ทำหน้าที่กรรมการสรรหาแทน

ข้อ 16 ให้คณะกรรมการสรรหาแต่ละคณะ เลือกตั้งประธาน รองประธาน และตำแหน่งอื่นตาม
ความจำเป็นของคณะกรรมการสรรหาในคณะนั้น ๆ

ให้กรรมการสรรหาผู้มียุสสุตซึ่งอยู่ในที่ประชุมของคณะกรรมการสรรหาเป็นประธานชั่วคราว
ของที่ประชุมเพื่อดำเนินการตามวาระหนึ่ง

ให้เลขาธิการวุฒิสภาหรือรองเลขาธิการวุฒิสภาที่ได้รับมอบหมายทำหน้าที่เลขานุการประจำ
คณะกรรมการสรรหา

ข้อ 17 หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมาย
กำหนด ให้เปิดรับสมัครบุคคล และเสนอชื่อโดยกรรมการสรรหา ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่าง
อื่น

กำหนดเวลาการเปิดรับสมัครและการเสนอชื่อบุคคลตามวาระหนึ่ง ให้ใช้แบบใบสมัคร แบบ
การเสนอชื่อ และแบบใบยินยอม เอกสารประกอบ หลักเกณฑ์ และวิธีการอื่นให้เป็นไปตามที่ประธาน
วุฒิสภากำหนด

ข้อ 18 เมื่อพ้นกำหนดการรับสมัครหรือการเสนอชื่อบุคคลตามข้อ 17 แล้ว ให้เลขานุการ
ดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการเสนอชื่อ ตาม
รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญโดยเร็ว แล้วจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครและหรือผู้ได้รับการ
เสนอชื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการสรรหาเพื่อพิจารณาและลงมติต่อไป

ข้อ 19 การลงมติเลือกบุคคลตามข้อ 18 ให้ใช้วิธีการออกเสียงลงคะแนนลับ เว้นแต่ที่ประชุมจะ
มีความเห็นเป็นอย่างอื่น

การออกเสียงลงคะแนนลับตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำโดยทำเครื่องหมายกากบาท (x) อย่างชัดเจนลงหน้าชื่อผู้ซึ่งตนเลือกได้ไม่เกินจำนวนที่พึงมีได้ตามที่ธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญกำหนด

ข้อ 20 ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อจะต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่และได้รับคะแนนเสียงสูงสุดเรียงตามลำดับ ในกรณีที่ผู้ได้รับคะแนนเสียงเท่ากันในลำดับใดอันเป็นเหตุให้ผู้ได้รับเลือกเกินจำนวนตามที่กฎหมายกำหนด ให้ประธานคณะกรรมการสรรหาจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับการเสนอชื่อ

ให้คณะกรรมการสรรหาจัดทำรายงานกระบวนการสรรหาพร้อมทั้งบัญชีรายชื่อและประวัติของผู้ได้รับการเสนอชื่อ เสนอต่อประธานวุฒิสภา โดยต้องเสนอพร้อมกับความยินยอมของผู้นั้น

ข้อ 21 ในกรณีที่กรรมการการเลือกตั้ง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน แล้วแต่กรณี พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุอื่นนอกจากเหตุตามข้อ 7 ให้นำความในส่วนของที่ 1 ว่าด้วยการจัดให้มีคณะกรรมการสรรหา ข้อ 8 ถึงข้อ 13 และส่วนของที่ 2 ว่าด้วยการประชุมคณะกรรมการสรรหา ข้อ 14 ถึงข้อ 20 มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้ประธานวุฒิสภากำหนดระยะเวลาให้เหมาะสมเพื่อให้การดำเนินการเสนอชื่อเสร็จทันระยะเวลาที่รัฐธรรมนูญกำหนด

ข้อ 22 ในกรณีที่มีปัญหาต้องตีความหรือวินิจฉัยอันเกิดจากการใช้ระเบียบนี้ให้คณะกรรมการสรรหาเป็นผู้อำนาจวินิจฉัย

ประกาศ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

( )
ประธานวุฒิสภา

ภาคผนวก ข.

-ร่าง-

ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่....)

พ.ศ.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 135 และมาตรา 191 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 วุฒิสภাজึงตราข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่...) พ.ศ....”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกความในข้อ 96 แห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ.2544 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 96 เมื่อมีกรณีที่วุฒิสภาจะต้องพิจารณาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งใดตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ให้วุฒิสภาแต่งตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยกรรมการที่ได้รับการเสนอชื่อจากคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาทุกคณะฯ ละ 1 คน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งนั้น รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็นสำหรับตำแหน่งนั้นเป็นกรณีๆไป”

ข้อ 4 ให้เพิ่มเติมความในวรรคสามของข้อ 99 แห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ดังนี้

“ข้อ 99 ให้สมาชิกเสนอข้อมูลใดๆ เกี่ยวกับผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญภายในกำหนด 7 วันนับแต่วันที่สมาชิกได้รับหนังสือให้ชี้แจงข้อมูลจากคณะกรรมการ”

ข้อ 5 ให้ยกเลิกความในข้อ 100 แห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ.2544 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 100 การประชุมคณะกรรมการให้กระทำโดยเปิดเผย เว้นแต่ที่ประชุมมีมติให้พิจารณาลับ”

ข้อ 6 ให้ยกเลิกความในข้อ 101 แห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ.2544 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 101 เมื่อคณะกรรมการดำเนินการตามหน้าที่เสร็จสิ้นแล้ว ให้เสนอรายงานต่อประธานวุฒิสภา

รายงานของคณะกรรมการดังกล่าวให้จัดทำเป็นรายงานลับ และให้ระบุข้อมูลหรือข้อเท็จจริง พยานหลักฐานอันจำเป็น พร้อมรายละเอียดเป็นรายบุคคล รวมทั้งความเห็นสรุปของคณะกรรมการ"

ข้อ 7 ให้เพิ่มเติมความในวรรคสี่ของข้อ 103 แห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ดังนี้

"ห้ามมิให้สมาชิกนำข้อมูลใดๆ เกี่ยวกับผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาเปิดเผยในที่ประชุมวุฒิสภา หากสมาชิกมิได้แจ้งให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลดังกล่าวภายในเวลา 7 วันนับแต่สมาชิกได้รับหนังสือให้ชี้แจงข้อมูล เว้นแต่เป็นข้อมูลซึ่งเกิดขึ้นใหม่หรือเป็นข้อมูลอันสำคัญต่อการพิจารณาของวุฒิสภา"

ประกาศ ณ วันที่.....

ลงชื่อ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
( )
ประธานวุฒิสภา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบังคับฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการให้สอดคล้องกับทางปฏิบัติของวุฒิสภา ตลอดจนเพื่อให้การทำหน้าที่ของวุฒิสภา ตามมาตรา 135 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราข้อบังคับนี้

ภาคผนวก ค.
เปรียบเทียบองค์การตามรัฐธรรมนูญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อองค์กร	คณะกรรมการการเลือกตั้ง	ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ศาลรัฐธรรมนูญ	ศาลปกครอง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
1. จำนวน	5 คน	ไม่เกิน 3 คน	11 คน	15 คน	ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด	9 คน	10 คน
2. องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา	2.1 คณะกรรมการสรรหา 31 คน ประกอบด้วย -ประธานศาลรัฐธรรมนูญ -ประธานศาลปกครองสูงสุด -อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ 4 คน -ผู้แทนพรรค	คณะกรรมการสรรหา 31 คน ประกอบด้วย -ผู้แทนของพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีสมาชิกอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 19 คนซึ่งต้องเลือกให้มีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรค	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สรรหา 27 คน ประกอบด้วย -ประธานศาลฎีกา -ประธานศาลปกครองสูงสุด -อธิการบดีของหน่วยงานความมั่นคง -อธิการบดีหรือผู้แทน สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ที่ป็นนิติบุคคลแห่งละ 1 คนซึ่ง	คณะกรรมการสรรหา 13 คน ประกอบด้วย -ประธานศาลฎีกา -คณบดีคณะนิติศาสตร์หรือเทียบเท่าของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ 4 คน -คณบดีคณะรัฐศาสตร์หรือเทียบเท่าของ	คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง(ก.ศป.) 13 คน ประกอบด้วย -ประธานศาลปกครองสูงสุด -กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ซึ่งเป็นตุลาการในศาลปกครองและได้รับเลือกจากตุลาการในศาลปกครองด้วย	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สรรหา 15 คน ประกอบด้วย -ประธานศาลฎีกา -ประธานศาลรัฐธรรมนูญ -ประธานศาลปกครองสูงสุด -อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ 7 คน	คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน สรรหา 15 คน ประกอบด้วย -ประธานศาลฎีกา -ประธานศาลรัฐธรรมนูญ -ประธานศาลปกครองสูงสุด -อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ 7 คน

ชื่อองค์กร	คณะกรรมการการเลือกตั้ง	ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ศาลรัฐธรรมนูญ	ศาลปกครอง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
	การเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกเป็นสมาชิกผู้แทนราษฎร พรรคละ 1 คน ซึ่งตนเองให้เหลือ 4 คน	การเมืองที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร -อธิการบดีจากมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งตนเองให้เหลือ 4 คน	เลือกกันเองให้เหลือ 5 คน -ผู้แทนองค์การเอกชนด้านมนุษยชนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยซึ่งมีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกำหนด	สถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ 4 คน -ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็น ส.ส. พรรคละ 1 คน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ 4 คน	กันเอง โดยในจำนวน 6 คนต้องเป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุดซึ่งได้รับเลือกจากตุลาการในศาลปกครองสูงสุดและเป็นตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น จำนวน 3 คนซึ่งได้รับเลือกจากตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น -กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง	-ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็น ส.ส. พรรคละ 1 คน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ 5 คน	-ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็น ส.ส. จำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวน ส.ส. ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ 5 คน

ชื่อองค์กร	คณะกรรมการการเลือกตั้ง	ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ศาลรัฐธรรมนูญ	ศาลปกครอง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
	สมควรเป็นกรรมการการเลือกตั้ง โดยผู้พิพากษาแต่ละคน จะเสนอชื่อได้ จำนวนไม่เกิน 5 คน ต่อเลขานุการศาลฎีกาภายในระยะเวลาที่ประธานศาลฎีกากำหนด หากไม่เสนอชื่อภายในกำหนดให้ถือว่าสละสิทธิในการเสนอชื่อ		และมีได้มีวัตถุประสงค์ในทางการเมืองหรือมุ่งค้าหากำไรจากการดำเนินการค้าดังกล่าวแห่งละ 1 คน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ 10 คน -ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคละ 1 คนซึ่ง		ได้รับเลือกจากวุฒิสภา 2 คน และจากคณะรัฐมนตรี 1 คน		

ชื่อองค์กร	คณะกรรมการการเลือกตั้ง	ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ศาลรัฐธรรมนูญ	ศาลปกครอง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
			เลือกกันเองให้เหลือ 5 คน -ผู้แทนสื่อมวลชนในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งเลือกกันเอง กิจการละ 1 คน รวมเป็น 3 คน				
3.กระบวนการพิจารณา	3.1กระบวนการก่อนการพิจารณาของวุฒิสภา 3.1.1การสรรหาของคณะกรรมการ	3.1กระบวนการก่อนการพิจารณาของวุฒิสภา คณะกรรมการสรรหา พิจารณาสรรหาบุคคลผู้	3.1กระบวนการก่อนการพิจารณาของวุฒิสภา คณะกรรมการ	3.1กระบวนการก่อนการพิจารณาของวุฒิสภา คณะกรรมการสรรหา	3.1กระบวนการก่อนการพิจารณาของวุฒิสภา คณะกรรมการ	3.1กระบวนการก่อนการพิจารณาของวุฒิสภา คณะกรรมการ	3.1กระบวนการก่อนการพิจารณาของวุฒิสภา คณะกรรมการ

ชื่อองค์กร	คณะกรรมการการเลือกตั้ง	ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ศาลรัฐธรรมนูญ	ศาลปกครอง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
	<p>สรรหาทำหน้าที่พิจารณาสรรหาผู้มีคุณสมบัติตาม มาตรา 137 ซึ่งสมควรเป็นกรรมการการเลือกตั้งจำนวน 5 คน เสนอต่อประธานวุฒิสภา โดยต้องเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อ นั้น มิติในการเสนอชื่อในการเสนอชื่อดังกล่าวต้องมี</p>	<p>สมควรเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา จำนวน 3 เท่าของจำนวนผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่จะพึงมีได้ คือ สรรหาไว้เป็นจำนวน 9 คน เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง ให้ประธานสภา ผู้แทนราษฎรเรียกประชุมสภา</p> <p>ผู้แทนราษฎรเรียกประชุมสภา</p> <p>ผู้แทนราษฎรเพื่อมติเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อให้เหลือจำนวนสอง</p>	<p>สรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อแห่งชาติ สรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา 255 (3) จำนวนสิบคน และผู้ทรงคุณวุฒิตาม มาตรา 255 (4) จำนวนหกคน เสนอต่อประธานวุฒิสภา โดยต้องคำนึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชาย เสนอต่อประธานวุฒิสภา โดยชื่อนั้น ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ</p>	<p>หา คณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่สรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา 255 (3) จำนวนสิบคน และผู้ทรงคุณวุฒิตาม มาตรา 255 (4) จำนวนหกคน เสนอต่อประธานวุฒิสภา โดยต้องคำนึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชาย เสนอต่อประธานวุฒิสภา โดยชื่อนั้น ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ</p>	<p>ตุลาการศาลปกครอง(ก.ศป.) เป็นผู้พิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีความเหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ทั้งนี้ การคัดเลือกของ ก.ศป. ให้เลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิ สาขานิติศาสตร์ และผู้ทรงคุณวุฒิในการบริหารราชการแผ่นดิน</p>	<p>สรรหาทำหน้าที่สรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีคุณสมบัติตาม มาตรา 6 และไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา 7 เป็นจำนวน 2 เท่าของแต่ละประเภท เสนอต่อประธานวุฒิสภา โดยการเสนอชื่อนั้น ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ ต้องให้ความยินยอมด้วย ทั้งนี้</p>	

ชื่อองค์กร	คณะกรรมการการเลือกตั้ง	ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ศาลรัฐธรรมนูญ	ศาลปกครอง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
	คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่	ในสาม คือจำนวน 6 คนแล้วเสนอชื่อต่อประธานวุฒิสภาภายใน 7 วันนับแต่เลือกเสร็จ	ต้องให้ความยินยอมด้วย ภายใน 60 วันนับแต่วันที่มีเหตุให้ต้องมีการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว	ทำให้ต้องมีการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว มติในการเสนอชื่อดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการสรรหา	โดยให้แต่งตั้งไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของตุลาการในศาลปกครองสูงสุดทั้งหมดแล้วให้เสนอรายชื่อต่อนายกรัฐมนตรีและให้ นายกรัฐมนตรีและให้ นายกรัฐมนตรีนำรายชื่อดังกล่าวเสนอขอความเห็นชอบต่อวุฒิสภาก่อนวุฒิสภาภายใน 15 วันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ	การเสนอชื่อต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่	ภายใน 30 วันนับแต่วันที่มีเหตุให้ต้องมีการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวและมติในกรณีเสนอชื่อต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการสรรหา
	3.1.2 การสรรหาของที่ประชุมใหญ่ศาลที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจะพิจารณาผู้สมควรเป็นกรรมการการเลือกตั้งจำนวน 5 คน เสนอต่อประธานวุฒิสภา โดยต้องเสนอ	3.2 กระบวนการพิจารณาของวุฒิสภาให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อที่ผ่านการคัดเลือกของสภาผู้แทนราษฎร 6 คน ให้เหลือจำนวนไม่เกิน 3 คน ซึ่งจะต้องกระทำโดยวิธีการลงคะแนนลับ หากมีผู้ได้รับคะแนนเท่ากันใน	3.2 กระบวนการพิจารณาของวุฒิสภาให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว	3.2 กระบวนการพิจารณาของวุฒิสภาให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว	นายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรีและให้ นายกรัฐมนตรีนำรายชื่อดังกล่าวเสนอขอความเห็นชอบต่อวุฒิสภา	3.2 กระบวนการพิจารณาของวุฒิสภาให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว	คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ชื่อองค์กร	คณะกรรมการการเลือกตั้ง	ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ศาลรัฐธรรมนูญ	ศาลปกครอง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
	พร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้น	ลำดับใดเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับเลือกเกิน 3 คน ให้ประธานวุฒิสภาจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก	วุฒิสภาหลังจากได้จัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมจำนวน 22 คนแล้ว	เสนอชื่อในบัญชีตาม (1) ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับในกาครั้งนี้ ให้ห้าคนแรกในบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 255 (3) และ ตามคนแรกในบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 255 (4) ซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดและมีคะแนนมากกว่าหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา เป็นผู้	3.2 กระบวนการพิจารณาของวุฒิสภาเมื่อคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) นำรายชื่อบุคคลที่มีความเหมาะสมที่มีความเหมาะสมจะแต่งตั้งเป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเสนอต่อ นายกรัฐมนตรี	บุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จำนวน 11 คน คณะกรรมการฯ จะตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายบัญญัติ	วุฒิสภาได้รับบัญชีรายชื่อจากกรรมการสรรหาแล้ว ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติเลือกบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อในบัญชีที่ต้องการกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับในการนี้ให้ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ
	คณะกรรมการการเลือกตั้ง						

ชื่อองค์กร	คณะกรรมการการเลือกตั้ง	ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ศาลรัฐธรรมนูญ	ศาลปกครอง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
	เลือกตั้งเสนอต่อประธานวุฒิสภาแล้ว วุฒิสภาจะแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติและคำพิพากษาของบุคคลผู้ได้รับเสนอชื่อเป็นกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อให้วุฒิสภาพิจารณา	แผ่นดินของรัฐสภาที่วุฒิสภาเลือกยังมีจำนวนไม่ถึง 3 คน สภาผู้แทนราษฎรจะดำเนินการเลือกผู้สมควรเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเพิ่มเติมเสนอต่อประธานวุฒิสภาก็ได้	ลงคะแนนลับ และผู้ได้รับคะแนนสูงสุดและมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่มีอยู่จะได้รับเลือกเป็นกรรมการ แต่หากผู้ได้รับเลือกมีกรรมการน้อยกว่า 11 คน จะมีการนำรายชื่อของผู้ได้รับเสนอชื่อที่เหลือมาลงคะแนนอีกครั้ง ในครั้งนี้ผู้ได้รับเลือก	ได้รับเลือกเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ แต่ถ้าจำนวนผู้ได้รับเลือกดังกล่าวจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 255 (3) ไม่มีครบห้าคน หรือจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 255 (4) ไม่มีครบสามคน ให้นำรายชื่อผู้ไม่ได้รับเลือกในคราวแรกในบัญชีนั้นมาให้สมาชิกวุฒิสภาออก	แล้ว ต่อจากนั้นนายกรัฐมนตรีจะได้นำรายชื่อดังกล่าวเสนอขอความเห็นชอบต่อวุฒิสภากายใน 15 วันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วให้วุฒิสภาแล้วให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง	การตรวจสอบจากเอกสารประวัติย่อจากข้อเท็จจริงโดยการสอบถามจากหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งได้เชิญกรรมการสรรหา และบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล เปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น ส่งแบบประเมินไปยังหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องวุฒิสภา	คะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการ แต่ถ้าจำนวนผู้ได้รับเลือกไม่ครบสองคน ให้นำรายชื่อของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อที่ได้รับการเสนอชื่อที่เหลืออยู่ทั้งหมดในประเภทนั้นมาให้สมาชิกวุฒิสภาพิจารณา

ชื่อองค์กร	คณะกรรมการการเลือกตั้ง	ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ศาลรัฐธรรมนูญ	ศาลปกครอง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
รัฐธรรมนูญ โดยวุฒิสภาจะแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยกรณีมีจำนวนไม่เกิน 11 คน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้เป็นกรรมการการเลือกตั้งทั้ง 10 คน รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอื่นจำเป็นสำหรับใช้ใน	ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ต่อไป	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คณะกรรมการในกรณีที่มีผู้ได้รับคะแนนเสียงสูงที่สุดมากกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาจะได้รับเลือกให้เป็นกรรมการในกรณีที่ได้รับเลือก	เสียงลงคะแนนเลือกอีกครึ่งหนึ่ง ต่อเนื่องกันไป และในกรณีนี้ ให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงลงไปตามลำดับจนครบจำนวน เป็นผู้ได้รับเลือกให้เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ถ้ามีผู้ได้รับคะแนนเท่ากัน ให้ผู้ได้รับเลือกมี	ต่อไป	ต่อไป ให้ท.ศป. พิจารณาคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคนหนึ่งเป็นประธานศาลปกครองสูงสุด แล้วให้เสนอชื่อต่อนายกรัฐมนตรีและให้นายกรัฐมนตรีนำเสนอขอความเห็นชอบต่อวุฒิสภาภายใน	ได้รับการเสนอชื่อจึงเสนอรายงานต่อประธานวุฒิสภา ประธานวุฒิสภาก็จะเรียกบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีการลงคะแนนลับ ในกรณีนี้ บุคคลซึ่งได้รับคะแนนสูงที่สุดและเสนอชื่อที่ได้รับ	มีสภาพออกเสียงลงคะแนนเลือกอีกครั้งหนึ่ง ในกรณีที่ได้รับกาให้ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อในแต่ละประเภทซึ่งได้รับคะแนนสูงที่สุดและมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการ ถ้าใน

ชื่อองค์กร	คณะกรรมการการเลือกตั้ง	ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ศาลรัฐธรรมนูญ	ศาลปกครอง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
	การประกอบเป็นพิจารณาเป็นกรณีๆ ไป เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายงานของคณะกรรมการสิทธิการแล้ว ให้ประธานวุฒิสภา แล้ว ให้ประธานวุฒิสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน และให้เลขาธิการวุฒิสภาจัดส่งเฉพาะระเบียบวาระการ		เป็นกรรมการหรือได้รับเลือกเป็นกรรมการไม่ครบ 11 คน คณะกรรมการสรรหาคำวินิจฉัยสรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมเพื่อเสนอให้วุฒิสภาลงมติเลือกอีกครั้ง หลังจากเลือกครบทั้ง 11 คนแล้ว บุคคลทั้ง 11 คน จะประชุมกันเพื่อ	ผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก	15 วันนับแต่วันที่ได้รับการเสนอชื่อเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง	กึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภามีจำนวนไม่ครบ 9 คนให้นำรายชื่อของบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อที่มีอยู่ทั้งหมดมาให้สมาชิกวุฒิสภาออกเสียงลงคะแนนเลือกอีกครึ่งหนึ่ง ต่อเนื่องกันไป และในกรณีนี้ให้ผู้ได้รับคะแนนเท่ากันในลำดับ	ผู้ได้รับคะแนนเท่ากันอันเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับเลือกเกินสองคน ให้ประธานวุฒิสภาจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก แต่เท่าในกรณีนี้บัญญัติรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในประเภทใดไม่มีผู้รับเลือกเป็นกรรมการหรือได้รับเลือกเป็นกรรมการเพียงคนเดียว

ชื่อองค์กร	คณะกรรมการการเลือกตั้ง	ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ศาลรัฐธรรมนูญ	ศาลปกครอง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
	ประชุมและเอกสารที่เกี่ยวข้องให้สมาชิกโดยไม่ต้องจัดส่งรายงานฉบับของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนไปด้วย การประชุมของวุฒิสภาให้คณะกรรมการวินิจฉัย นำเสนอรายงานของคณะกรรมการวินิจฉัย ต่อที่ประชุมวุฒิสภา โดยให้เดชาภิการวุฒิสภา		เลือกประธานกรรมการ แล้วแจ้งให้ประธานวุฒิสภาทราบ และให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป			อันเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับเลือกเกิน 5 คน ให้ประธานวุฒิสภาจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามสนองพระบรมราชโองการ แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ กรรมการ	คณะกรรมการสรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในประเภทนั้นๆ เพื่อเสนอวุฒิสภาลงมติเลือกใหม่อีกครั้งหนึ่ง เมื่อได้กรรมการจากการพิจารณาเลือกของวุฒิสภาแล้ว กฎหมายให้กรรมการเหล่านั้นประชุมและเลือกกันเองให้คนหนึ่ง

ชื่อองค์กร	คณะกรรมการการเลือกตั้ง	ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ศาลรัฐธรรมนูญ	ศาลปกครอง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
	แจกจ่ายสำเนา รายงานฉบับของ คณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อให้แก่สมาชิกเพื่อ ประกอบการ พิจารณาในที่ ประชุมสภา สำนักราชงานลับ ดังกล่าว สมาชิกจะ นำออกนอกห้อง ประชุมมิได้ ก่อน นำเสนอรายงาน ของ คณะกรรมการการเลือกตั้งประชุม วุฒิสภานั้น ให้						เป็นประธาน กรรมการแล้วแจ้ง ผลให้ประธาน วุฒิสภาทราบ เพื่อที่ประธาน วุฒิสภาจะได้นำ รายชื่อผู้ลงถ้อย ฎาย พระมหากษัตริย์ ทรงลงพระ ปราบัติโดยโปรดเกล้าฯแต่งตั้งและ ประธานวุฒิสภา จะเป็นผู้ลงนามรับ ต้นของพระบรมราชโองการแต่งตั้ง

ชื่อองค์กร	คณะกรรมการ การเลือกตั้ง	ผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา	คณะกรรมการ สิทธิมนุษยชน แห่งชาติ	ศาลรัฐธรรมนูญ	ศาลปกครอง	คณะกรรมการ ป้องกันและ ปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติ	คณะกรรมการ ตรวจเงิน แผ่นดิน
	<p>คณะกรรมการ ร้องขอต่อที่ประชุม วุฒิสภาเพื่อให้มี การดำเนินการ ประชุมเป็นการลับ ในกรณีที่มีมติการ ประชุมลับ ให้ ประธานวุฒิสภาสั่ง วุฒิสภาสั่งงดการ ถ่ายทอดการ ประชุมทาง วิทยุกระจายเสียง และหรือวิทยุ โทรทัศน์ (ถ้ามี) และให้เลขาธิการ วุฒิสภาส่งรายงาน</p>						<p>ประธานกรรมการ และกรรมการ ต่อไป</p>

ชื่อองค์กร	คณะกรรมการการเลือกตั้ง	ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ศาลรัฐธรรมนูญ	ศาลปกครอง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
	<p>ตั้งดังกล่าวให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประชุมและมติตามมติของวุฒิสภาเพื่อพิจารณาว่าสมควรเปิดเผยหรือไม่ ถ้าคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและมติตามของวุฒิสภาเห็นว่าไม่สมควรเปิดเผยให้เลขาธิการวุฒิสภาแยกรายงานลับ</p>						

ชื่อองค์กร	คณะกรรมการการเลือกตั้ง	ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ศาลรัฐธรรมนูญ	ศาลปกครอง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	คณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดิน
	ดังกล่าวออกจาก รายงานการประชุม ของวุฒิสภาและ เก็บรักษาไว้โดยจะ เปิดเผยมิได้ เมื่อที่ประชุม วุฒิสภาได้ พิจารณาเสร็จแล้ว ให้สมาชิกส่งคืน สำเนารายงานฉบับ ของ คณะกรรมการธิการ ต่อเดชาธิการ วุฒิสภาในที่ ประชุม เพื่อนำไป ทำไปตาม						

ชื่อองค์กร	คณะกรรมการการ การเลือกตั้ง	ผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา	คณะกรรมการการ สิทธิมนุษยชน แห่งชาติ	ศาลรัฐธรรมนูญ	ศาลปกครอง	คณะกรรมการการ ป้องกันและ ปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติ	คณะกรรมการการ ตรวจเงิน แผ่นดิน
	ระเบียบว่าด้วยการ รักษาความ ปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2517 ต่อไป						

ภาคผนวก ง.
คำถาม-คำตอบในการสัมภาษณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมมนา

1) รองศาสตราจารย์ธงทอง จันทรางศุ	อดีตส.ส.ร.ประเภทผู้เชี่ยวชาญสาขากฎหมายมหาชน
2) นายพนัส ทัศนียานนท์	อดีตส.ส.ร. จังหวัดตาก และสมาชิกวุฒิสภา
3) นายสุนทร จินดาอินทร์	สมาชิกวุฒิสภา ประธานและรองประธานคณะกรรมการ ตามมาตรา 135
4) นายชุมพล ศิลปอาชา	สมาชิกวุฒิสภา และคณะกรรมการตามมาตรา 135
5) นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง	สมาชิกวุฒิสภา และคณะกรรมการตามมาตรา 135 หลายคณะ
6) รองศาสตราจารย์สมยศ เชื้อไทย	บุคคลซึ่งถูกเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครอง สูงสุด แต่ไม่ได้รับเลือกในชั้นวุฒิสภา ¹
7) นายนพดล เฮงเจริญ	บุคคลซึ่งถูกเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาล รัฐธรรมนูญและได้รับเลือก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ นักศึกษากลุ่มระบบการสรรหา, ระบบการสรรหาขององค์กรอิสระตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ, สถาบัน
พระปกเกล้า, 2546 หน้า 98-99

คำถามในการสัมภาษณ์

1. จากกรณีที่คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ(ซึ่งทำหน้าที่แทนศาลรัฐธรรมนูญ)ได้มีคำวินิจฉัยที่ 1/2541 แล้วว่า “วุฒิสภาไม่มีอำนาจที่จะพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบแก่บุคคลที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้พิจารณาเลือกมาเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญแล้ว ฉะนั้น โดยบรรทัดฐานเดียวกันนี้ หากที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุดได้คัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุดมาเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ วุฒิสภาก็ไม่มีอำนาจที่จะไม่ให้ความเห็นชอบต่อบุคคลที่ที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาเลือกมาเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ดุจกัน”
ท่านมีความเห็นในเรื่องนี้อย่างไร (ท่านเห็นว่าวุฒิสภาควรมีอำนาจปฏิเสธรายชื่อที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา, ที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุด ส่งมาได้หรือไม่)
2. ท่านเห็นว่ากระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการการตามมาตรา 135 มีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร
3. ท่านเห็นว่าจำนวนคณะกรรมการการตามมาตรา 135 มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
4. ท่านเห็นว่าระยะเวลาในการทำงานของคณะกรรมการการตามมาตรา 135 มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
5. ท่านเห็นว่าเกณฑ์ในการทำงานของคณะกรรมการการตามมาตรา 135 มีความชัดเจนหรือไม่ อย่างไร
6. ท่านเห็นว่าการตรวจสอบประวัติและความประพฤติ ของคณะกรรมการการตาม มาตรา 135 ควร มีหลักเกณฑ์การตรวจสอบที่เป็นรูปแบบ/มาตรฐานเดียวกัน หรือไม่ อย่างไร
7. ท่านเห็นว่าจำนวนบุคคลที่ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
8. ท่านเห็นว่ารายงานการตรวจสอบประวัติและความประพฤติของผู้ได้รับการเสนอชื่อ(ซึ่งถือเป็นรายงานลับ) มีการรั่วไหลหรือไม่ อย่างไร
9. ท่านเห็นว่าคณะกรรมการการตามมาตรา 135 มีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจของวุฒิสภาในการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ อย่างไร
10. ท่านเห็นว่าชั้นการพิจารณาของที่ประชุมวุฒิสภา มีการหยิบยกประเด็นที่นอกเหนือจากการพิจารณาของคณะกรรมการการตามมาตรา 135 หรือไม่ อย่างไร
11. ท่านเห็นว่าระยะเวลาของที่ประชุมวุฒิสภาในการพิจารณาเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
12. ท่านเห็นว่าในชั้นที่ประชุมวุฒิสภามีเกณฑ์ในการลงมติคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือไม่ อย่างไร
13. ท่านเห็นว่าการประชุมของวุฒิสภาเพื่อลงมติเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ควรมีการพิจารณาโดยเปิดเผยหรือไม่ อย่างไร

14. ท่านใช้เกณฑ์ใด (มากที่สุด) ในการพิจารณาเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ
- .....อุดมศึกษา
  - .....ประสบการณ์ทำงาน
  - .....อุดมศึกษาและ/หรือประสบการณ์ที่ตรงหรือสอดคล้องกับตำแหน่งที่จะได้รับเลือก
  - .....ความเกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองทั้งของบุคคลที่ถูกเสนอชื่อและบุคคลที่ใกล้ชิด
  - .....การแสดงวิสัยทัศน์
  - .....อื่นๆ (โปรดระบุ)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ธงทอง จันทรางศุ

วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2548 ณ กระทรวงยุติธรรม เวลา 9.00 น.

1. ผมเห็นว่าแนวคำวินิจฉัยนี้พิจารณาได้ 2 ประเด็น

- 1) กรณีของบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และ
- 2) แนวคิด (Concept)

กรณีบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เมื่อพิจารณารัฐธรรมนูญ มาตรา 135 จะเห็นว่า มาตรา 135 จะกล่าวถึงเฉพาะมาตรา 257 ไม่ได้ระบุถึงมาตรา 255 ในมาตรา 257 บัญญัติถึงการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 255 (3) (4) เท่านั้น เพราะฉะนั้น ตัวบทรัฐธรรมนูญจึงชัดเจนแล้ว ผมจึงมีความเห็นว่า วุฒิสภาจะทำหน้าที่ได้เฉพาะกรณีบุคคลที่ถูกเสนอชื่อตามมาตรา 257 เท่านั้น ส่วนกรณี มาตรา 255 (1) (2) ไม่มีที่ใดเลยระบุว่าวุฒิสภาจะไปกลั่นกรองหรือไม่ให้ความเห็นชอบได้แต่ประการใด จึงเปรียบเสมือนเป็นทางผ่าน ตัวอย่างเช่น กรณีสภาลงมติเลือกให้มีบุคคลหนึ่งเป็นประธานสภา 1 คน คำถามว่า บทบัญญัติกฎหมายระบุให้นายกฯ เป็นผู้นำความขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยแต่ตั้งนั้น ตามคำแนะนำของนายกฯ แต่ถามว่านายกฯ ไม่เอาหรือปฏิเสธชื่อประธานสภานั้นได้หรือไม่ คำตอบคือไม่ได้ เพราะสภาได้ลงมติเลือกเป็นที่เรียบร้อยแล้ว สภาเป็นองค์กรที่มีรัฐธรรมนูญได้รับรองให้เลือกประธานสภาตนเอง เพียงแต่ว่าโดยกระบวนการจะต้องมีผู้กราบบังคมทูลถวายคำแนะนำต่อพระมหากษัตริย์ โดยนัยอย่างเดียวกัน ผมเห็นว่า เมื่อมีผู้ที่ต้องรับผิดชอบในการเลือกอยู่แล้ว คือสภา นายกฯ จึงมีหน้าที่ ต้องนำขึ้นกราบบังคมทูล

ดังนั้น เมื่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา หรือที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุดได้ลงมติคัดเลือกวุฒิสภาจึงต้องทำหน้าที่นำความนั้นขึ้นกราบบังคมทูลต่อไป วุฒิสภาจะทำหน้าที่กลั่นกรองรายชื่อได้แต่เพียงตาม มาตรา 255 (3) (4) ประกอบกับมาตรา 257 เท่านั้น

2. แน่นอนว่าบทบัญญัติรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้เพียงคร่าวๆ เท่านั้น ที่สำคัญคือ วิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา แต่กรณีควรมีกระบวนการที่เป็นอย่างเดียวกัน เพื่อไม่ให้เกิดความลักลั่นหรือเลือกปฏิบัติ มิเช่นนั้นจะกลายเป็นว่าตะแกรงหนึ่งกรองละเอียดมากใครก็ผ่านยาก แต่อีกตะแกรงกรองเพียงหยาบๆ เท่านั้น

3. จำนวนคณะกรรมการตามมาตรา 135 มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไรนั้น ผมไม่มีความเห็น เพราะไม่ทราบข้อมูลปัญหาในทางปฏิบัติ

4. เนื่องจากไม่ทราบข้อมูลทางปฏิบัติในกรณีระยะเวลาในการทำงานของคณะกรรมการตาม มาตรา 135 จึงไม่มีความเห็น
5. เกณฑ์ในการทำงานของคณะกรรมการตามมาตรา 135 มีความชัดเจนหรือไม่นั้นไม่มีความเห็น เพราะไม่ทราบข้อมูลปัญหาในทางปฏิบัติ
6. หากมาตรา 135 วรรค 2 ประกอบกับข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ยังไม่มีความชัดเจนแล้ว ก็ควรที่จะมีกฎเกณฑ์การตรวจสอบที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
7. ผมเห็นว่าเท่าที่ผ่านมา เรื่องจำนวนก็ได้มีปัญหาหรือมีข้อขัดข้องประการใด
8. เนื่องจากผู้ทำงานหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องนี้มีจำนวนมาก มีทั้งฝ่ายเลขานุการ ฝ่าย สนับสนุน ดังนั้น โอกาสที่จะรั่วไหลจึงต้องมีเป็นธรรมดา แต่ก็ควรวางระเบียบการทำงานให้เคร่งครัด
9. ผมเห็นว่าโดยทฤษฎีแล้ว ต้องส่งผลกระทบต่อตัดสินใจของวุฒิสภา หากไม่มี จะกำหนดให้ตั้ง คณะกรรมาธิการขึ้นมาทำไม จึงต้องมีผลและต้องมีน้ำหนักด้วย การที่สมาชิกวุฒิสภาจะได้ ข้อมูลจากแหล่งอื่นนั้น ไม่น่าจะเทียบเคียงได้กับการที่วุฒิสภาจะได้ข้อมูลจากคณะกรรมการ ตามมาตรา 135 เพราะว่าจะข้อมูลที่มาสมาชิกวุฒิสภาได้มาเป็นการส่วนตัวนั้น ยังไม่ได้ผ่าน กระบวนการตรวจสอบ อาจเป็นเพียงข้อมูลบอกเล่า ได้ยินได้ฟังมา สมาชิกวุฒิสภาจึงควรรับฟัง รายงานของคณะกรรมการฯ โดนควรให้นำหนักยิ่ง
10. หากมีการระแวงสงสัยคุณสมบัติใดๆ ขอบที่วุฒิสมาชิกควรจะต้องยกประเด็นให้ คณะกรรมาธิการตามมาตรา 135 ตรวจสอบตั้งแต่แรก เพราะต้องผ่านกระบวนการตรวจสอบ มาก่อน ตัวอย่างเช่น มีกรณีทุจริตเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งนายอำเภอเมื่อ 5 ปีก่อน ก็ควรให้ คณะกรรมาธิการฯ ตรวจสอบก่อน มิเช่นนั้นเฉย รอดูว่าคณะกรรมการฯ หาเรื่องนี้พบหรือไม่ ไม่ใช่เวลาเมื่อเข้ามาที่ประชุมใหญ่วุฒิสภากลับบอกว่าคณะกรรมการฯ ไม่ได้รายงานประเด็น ดังกล่าว สมาชิกวุฒิสภาจึงชอบที่จะนำเรื่องที่คนระแวงสงสัยไปให้คณะกรรมการฯ ตรวจสอบ ตั้งแต่ต้น ไม่ใช่คอยยกประเด็นใหม่อยู่เรื่อยๆ
11. กรณีระยะเวลาของวุฒิสภาในการพิจารณาเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตาม รัฐธรรมนูญ กรณีนี้ไม่สามารถให้ความเห็นได้ เนื่องจากไม่ทราบข้อมูลทางปฏิบัติ

12. ข้อนี้ผมเห็นว่าเป็นดุลพินิจส่วนบุคคล เกณฑ์จึงไม่น่าจะมี เพราะส่วนใหญ่จะพิจารณาว่าชอบหรือไม่ชอบ เลือกลงหรือไม่เลือก
13. ผมเห็นว่าไม่ควรเปิดเผย
14. เกณฑ์ที่ผมจะใช้ประกอบด้วย ประสบการณ์ทำงาน การแสดงวิสัยทัศน์ ความซื่อสัตย์สุจริต และความเป็นกลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นายพนัส ทัศนียานนท์

วันที่ 2 มีนาคม 2548 ณ อาคารรัฐสภา 2 ชั้น 2 เวลา 11.00 น.

1. กรณีนี้ หากตั้งใจท้วงกรณีที่ได้บุคคลที่ไม่มีความเหมาะสม หรือปรากฏหลักฐานชัดเจน แต่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา หรือที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุด กลับเสนอรายชื่อนั้นมาที่วุฒิสภา จะให้วุฒิสภาถวายนำขึ้นไปได้ได้อย่างไร ดังนั้น จึงควรจะมีชื่อยกเว้นโดยหลักการแล้ว ควรที่จะให้วุฒิสภาได้กลั่นกรองอีกชั้นหนึ่ง เพราะเป็นผู้ถวายนำ หากปรากฏในชั้นพิจารณาของพระมหากษัตริย์ว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ไม่มีความเหมาะสมแล้ว วุฒิสภาก็จะเกิดความเสียหายได้ หากเห็นว่าการตีความกฎหมายของศาลรัฐธรรมนูญตามตัวบทนั้นถูกต้อง ก็น่าจะต้องมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญในประเด็นนี้

ดังนั้น ต่อคำถามนี้ ผมจึงเห็นว่า ควรที่จะต้องให้วุฒิสภาได้ตรวจทานอีกครั้งหนึ่ง ก่อนที่จะถวายนำขึ้นไป เพื่อให้แน่ใจว่าบุคคลนั้นๆ ไม่มีปัญหา เมื่อพิจารณาเรื่องหลักความรับผิดชอบ หากให้วุฒิสภาเสนอรายชื่อนั้นต่อไป ก็ควรจะต้องพิจารณาว่า หากมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นแล้ว วุฒิสภาก็ต้องไม่ใช่ผู้รับผิดชอบ ความรับผิดชอบก็ควรจะเป็นขององค์การที่ทำการเลือกมานั่นเอง

2. มีความชัดเจนในระดับหนึ่ง ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา และในทางปฏิบัติ วุฒิสภาก็ดำเนินการตามข้อบังคับนี้
3. ผมเห็นว่ามีเหมาะสม แต่ทางปฏิบัติที่ผ่านมาเคยมีกรณีขอยกเว้นข้อบังคับฯ ดังกล่าว กล่าวคือ ให้มีจำนวนกรรมาธิการฯ มากกว่า 11 คน ซึ่งหมายความว่ากรณีขอให้มีจำนวนมากกว่า 11 คนนั้นได้แสดงให้เห็นว่าจำนวนเพียง 11 คน ยังไม่เหมาะสม เพราะบางกรณี เช่น ป.ป.ช. การพิจารณาอาจต้องใช้มากกว่า 11 คน เพราะจะต้องคัดเลือกให้ได้จำนวน ป.ป.ช. 9 คน การพิจารณาของวุฒิสภาต้องพิจารณาผู้ได้รับการเสนอชื่อจำนวน 18 คน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีความจำเป็นของคณะกรรมาธิการฯ มากกว่า 11 คน และขณะนี้ก็กลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติของวุฒิสภาว่า ให้คณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภาทุกคนจะได้มีตัวแทนเข้ามามีส่วนร่วมในคณะกรรมาธิการตามมาตรา 135 นี้ ซึ่งขณะนี้ก็มีจำนวน 22 คณะ จึงทำให้คณะกรรมาธิการนั้นมีจำนวนกรรมาธิการ 22 คน

ดังนั้น หากจะมีการแก้ไข ก็ควรให้มีตัวแทนของคณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภาทุกคน ประกอบเป็นคณะกรรมาธิการตามมาตรา 135 และขอเสนอให้แก้เป็นคำว่า "มีจำนวนไม่น้อยกว่า 22 คน"

4. เรื่องระยะเวลาเกิดปัญหาคือ เนื่องจากเป็นมาตรการเร่งรัด หากยึดตามนั้นก็จะมีทางที่คณะกรรมการฯ จะทำงานได้ทันกำหนด กรณีศาลรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 261 กำหนดให้เริ่มดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน จึงเห็นว่าเป็นกรณีให้เริ่มดำเนินการ แต่ไม่มีระยะเวลาสิ้นสุด และกรณีของ ก.ก.ต. รัฐธรรมนูญ มาตรา 143 บัญญัติกรณีก.ก.ต. พ้นจากตำแหน่ง ดังนั้นก็ตีความได้เช่นกันว่าให้เริ่มดำเนินการสรรหาภายในระยะเวลา 45 วันไม่ใช่เป็นกำหนดเวลาที่ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ
5. ผมเห็นว่ามีความชัดเจนตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา
6. ข้อนี้ผมเห็นว่าเป็นรูปแบบมาตรฐานตามที่ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภากำหนดไว้
7. จำนวนก.ก.ต.ผมเห็นว่ายังน้อยไป แต่ก็ไม่ทราบว่าจะจำนวนที่เหมาะสมควรจะเป็นเท่าไร อย่างไรก็ดี ในต่างประเทศบางประเทศมีเพียง 1 คน ก็ทำหน้าที่ได้ ทางเลือกก็ให้มีจำนวนจำนวนมากขึ้น ทำงานในลักษณะองค์คณะ อาจจะเป็น 7 คนหรือ 9 คน หากให้ก.ก.ต.ทำหน้าที่เด็ดขาดเช่นแม่ทัพอย่างเช่นกรณีอินเดีย แต่ไม่ได้มีอำนาจตัดสินเช่น ก.ก.ต. ไทย องค์ก.ต.ตัดสินสมควรให้ศาลทำหน้าที่ ก.ก.ต.ควรเป็นองค์ก.ต.ในการจัดการในการเลือกตั้งเท่านั้น กรณีถูกผิดชอบหรือไม่ชอบ ควรให้องค์ก.ต.ตุลาการที่มีอยู่แล้วเป็นผู้พิจารณาตัดสิน ส่วนองค์ก.ต.อื่น ๆ เช่น ศาลรัฐธรรมนูญซึ่งมีจำนวน 15 คนนั้นเหมาะสม จำนวนของป.ป.ช. ก็เหมาะสม เป็นต้น
8. ผมคิดว่าไม่น่าจะมีการรั่วไหล แสดงว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องนั้นทำงานกันได้ดี
9. เห็นว่าเนื่องจากคณะกรรมการฯ ไม่ได้เสนอว่าควรเลือกหรือไม่เลือกใคร เพียงแต่ตรวจสอบมาว่าบุคคลนี้มีประวัติ ความประพฤติอย่างไร หากเสนอในลักษณะสนับสนุนใครแล้ว ก็มักจะถูกประท้วง จึงเห็นว่าไม่ได้มีส่วนต่อการตัดสินใจของวุฒิสภา เว้นแต่ว่ากรณีการ Lobby จากทั้งภายนอกและภายใน แต่ก็ไม่ได้เป็นที่เปิดเผยเพียงแต่รู้กันว่ามี แม้กระทั่งตัวบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อก็มา Lobby เพื่อขอให้ลงคะแนนให้ก็เคยปรากฏ จึงเป็นประเด็นว่าควรจะห้ามไม่ให้มีหรือปล่อยให้ทำได้
10. ทางปฏิบัติเคยมีปรากฏ เช่นการให้ข้อมูลเพิ่มเติม แต่หากเป็นข้อมูลเชิงลบ ตามข้อบังคับฯ ต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจง แต่ในชั้นที่ประชุมวุฒิสภาจะไม่มีการให้มาชี้แจงได้อีก บางครั้งถึงขนาดเคยมีการแจกเป็นเอกสารโจมตีในชั้นที่ประชุมวุฒิสภา ชั้นคณะกรรมการฯ ไม่ได้นำเสนอข้อมูลดังกล่าวให้ตรวจสอบ กลับนำมาแสดงในชั้นที่ประชุมวุฒิสภา ซึ่งความจริงแล้วไม่

ถูกต้อง หากเกิดขึ้นก็มีการประท้วง ถ้ามต่อไปว่าแล้วกรณีดังกล่าวมีบทลงโทษหรือไม่ คำตอบคือ ไม่มี เพียงแต่เป็นการผิดจริยธรรมของการเป็นสมาชิกวุฒิสภา เป็นการจงใจฝ่าฝืนข้อบังคับฯ เพราะข้อมูลใดก็ตามซึ่งเป็นโทษต่อบุคคลอื่น ก็ควรนำให้คณะกรรมการการฯ ได้ทำการตรวจสอบ แม้หากว่าได้ข้อมูลมาในวันที่มีการประชุมเพื่อลงมติ ก็ควรเสนอให้เลื่อนการประชุมออกไป จะได้มีโอกาสตรวจสอบและให้ผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงข้อเท็จจริงด้วย

11. เหมาะสมหรือไม่ที่ขึ้นอยู่กับว่าจำนวนบุคคลที่เลือกมีกี่คน หากต้องเลือกหลายคนก็ต้องใช้เวลาานาน ดังนั้นจึงต้องพิจารณาเป็นกรณีๆไป ข้อเท็จจริงก็คือมีการใช้เวลาในการขานชื่อเพื่อหย่อนบัตรลงคะแนน เพราะเป็นการลงคะแนนลับ การเลือกครั้งหนึ่งใช้เวลาประมาณครึ่งวัน ขึ้นกับว่ามีกรออภิปรายมากน้อยเพียงใด อย่างไรก็ตาม หากมีกรณีที่ต้องพิจารณาเลือกจำนวนหลายคน ก็อาจต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้นหรือใช้เวลาทั้งวัน หรือกรณีที่คะแนนยังไม่ได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งต้องมีการลงคะแนนเลือกรอบสอง ก็ต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้นไปอีก
12. เนื่องจากเป็นดุลยพินิจในการเลือกของแต่ละบุคคล จึงไม่สามารถกำหนดเกณฑ์ได้
13. ผมเห็นว่าการลงมติควรที่จะมีการเปิดเผย และไม่เพียงแต่ในการพิจารณา แต่การนำเสนอข้อมูลลับก็ควรพิจารณาเป็นการลับเพื่อคุ้มครองผู้ได้รับการเสนอชื่อ ซึ่งอาจมีข้อมูลอย่างใดที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่เขาได้

ดังนั้น การลงมติผมจึงเห็นว่าควรมีการเปิดเผย ซึ่งก็ควรที่จะมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ เหตุผลก็คือประการแรก เพื่อให้ผู้ลงมติได้แสดงเหตุผลว่าทำไมจึงเลือกหรือไม่เลือกใคร และเพื่อแสดงความเป็นอิสระของผู้ลงมติ ประการที่สอง การลงมติอาจทำให้มีการ Block Vote กันได้ จะโดยวิธีการใดก็แล้วแต่

ในการพิจารณานั้น หากสามารถเป็นการพิจารณาโดยเปิดเผยทั้งหมดได้ ก็จะเป็นการดี เว้นแต่ข้อมูลลับก็ไม่ต้องเปิดเผย หรือไม่นำมาอภิปรายในชั้นที่ประชุมเพื่อลงมติอีก

14. ผมคำนึงถึงความซื่อสัตย์สุจริต ประกอบกับความสามารถที่จะดำรงตนอยู่ได้โดยปราศจากความครอบงำของบุคคลอื่นเป็นประเด็นสำคัญ ส่วนประเด็นอื่นๆ เช่น วุฒิกการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ความเกี่ยวพันกับการเมืองก็พิจารณาประกอบ

นายสุนทร จินดาอินทร์
โดยวิธีตอบคำถามส่งกลับคืนผู้วิจัย

1. เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยที่ 1/2541 ของศาลรัฐธรรมนูญ เพราะรัฐธรรมนูญบัญญัติว่า บุคคลตามรัฐธรรมนูญมาตรา 255(1) และ(2) ได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาและที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุด
2. รัฐธรรมนูญมาตรา 135 มิได้กำหนดกระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการไว้ เพียงแต่บัญญัติไว้ในมาตรา 135 วรรคสองว่า การดำเนินการของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งให้ เป็นไปตามวิธีที่กำหนดในข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา

ดังนั้น การดำเนินการของคณะกรรมการตามมาตรา 135 ต้องดำเนินการไปตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ.2544 หมวด 5 ข้อ 96-105 ซึ่งข้อบังคับได้กำหนดวิธีการไว้ค่อนข้างชัดเจนพอสมควร เช่น กำหนดจำนวนกรรมการสามัญ และที่มาของคณะกรรมการไว้ กำหนดอำนาจหน้าที่ การประชุม และการจัดทำรายงานของคณะกรรมการไว้อย่างชัดเจน
3. ตามมาตรา 135 ได้กำหนดไว้เพียงแต่ทำให้วุฒิสภาแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเท่านั้น ส่วนจำนวนเท่าใดนั้นมิได้กำหนดไว้ในข้อบังคับ ข้อ 96 ให้มีจำนวนไม่เกิน 11 คน เห็นว่าเป็นจำนวนที่เหมาะสม เพราะการตรวจสอบประวัติและความประพฤติของผู้ที่จะเข้ามาในองค์กรตามรัฐธรรมนูญส่วนหนึ่งจะเป็นการตรวจสอบโดยขอข้อมูลจากหน่วยงานราชการอื่น ส่วนที่คณะกรรมการจะต้องดำเนินการเองมีไม่มากนัก
4. ระยะเวลาในการทำงานของคณะกรรมการไม่มีกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา จะมีเพียงบางครั้งที่ที่ประชุมวุฒิสภา จะกำหนดระยะเวลาให้ตามที่เห็นสมควร
5. การพิจารณาเกณฑ์ในการทำงานของคณะกรรมการจะแตกต่างกันไปตามที่แต่ละคณะจะเห็นสมควร ดังนั้นจึงน่าจะชัดเจน
6. การตรวจสอบประวัติและความประพฤติของคณะกรรมการมีหลักเกณฑ์การตรวจสอบตามข้อบังคับดังกล่าวตามข้อ 2 แล้ว ถือได้ว่าเป็นรูปแบบและมาตรฐานเดียวกันแล้ว นับเป็นกรณีที่ถูกต้อง คณะกรรมการบางชุดกำหนดการตรวจสอบแตกต่างกันไป ก็ถูกต้องตามข้อบังคับ
7. คำถามไม่ชัดเจน

8. บางครั้งการตรวจสอบประวัติและความประพฤติของผู้ได้รับการเสนอชื่อ ต้องตรวจสอบโดยเชิญบุคคลภายนอกมาให้ข้อเท็จจริง ข้อเท็จจริงอาจมีรั่วไหลบ้าง
9. ส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจของวุฒิสภาน่าจะมีใช่มาจากคณะกรรมการ ส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจน่าจะมาจากข้อเท็จจริงในรายงานของคณะกรรมการมากกว่า
10. ในชั้นการพิจารณาของวุฒิสภา มีการหยิบยกประเด็นนอกเหนือจากการพิจารณาของคณะกรรมการสรรหาอยู่เสมอ เพราะเป็นคนละกรณีกัน
11. ระยะเวลาของวุฒิสภาในการพิจารณาเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ มิได้มีกำหนดไว้ เว้นแต่กรณีเมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายงานของคณะกรรมการแล้ว ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน ซึ่งก็นับว่าเหมาะสมแล้ว
12. คำถามไม่ชัดเจน
13. ในกรณีที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลภายนอก การประชุมกำหนดให้เป็นความลับน่าจะถูกต้อง และอีกกรณีหนึ่ง สมาชิกวุฒิสภาที่อภิปรายในการประชุมเปิดเผย อาจถูกนำไปฟ้องดำเนินคดีได้ ดังนั้น การประชุมส่วนหนึ่งเปิดเผย และส่วนหนึ่งเป็นประชุมลับ น่าจะถูกต้องแล้ว
14. ใช้หลายเกณฑ์ประกอบการพิจารณา เช่น วุฒิกการศึกษา, ประสบการณ์ทำงาน, วุฒิกการศึกษา และ/หรือประสบการณ์ที่ตรงหรือสอดคล้องกับตำแหน่งที่จะได้รับเลือก, ความเกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองทั้งของบุคคลที่ถูกเสนอชื่อและบุคคลที่ใกล้ชิด และการแสดงวิสัยทัศน์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นายชุมพล ศิลปอาชา

วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2548 ณ สมาคมสุพรรณฯ เวลา 15.00 น.

1. ผมไม่เห็นด้วยในกรณีนี้มาตั้งแต่ต้นแล้ว ไม่อย่างนั้น วุฒิสภาจะเป็นแต่เพียงตรายาง หรือตราประทับซึ่งไม่น่าจะถูกต้อง ผู้ที่มีหน้าที่ถวายคำแนะนำต่อพระมหากษัตริย์ต้องเป็นผู้ที่รับผิดชอบในเรื่องที่ถวายคำแนะนำนั้น หากศาลฎีกา ลงมติเสนอผู้พิพากษาซึ่งมีคุณสมบัติไม่ดี มีข้อบกพร่อง มีความประพฤติไม่ดีขึ้นมา แต่โดยอาศัยมติเสียงส่วนใหญ่ส่งขึ้นมา ก็บังคับให้วุฒิสภานำรายชื่อขึ้นขึ้นถวายคำแนะนำ จึงไม่น่าจะถูกต้อง

ตามนัยของศาลรัฐธรรมนูญซึ่งได้ตีความออกไปอย่างนั้น ผมเองไม่เห็นด้วย การถวายคำแนะนำหมายถึงต้องควบคู่ไปกับความรับผิดชอบในขณะเดียวกัน วุฒิสภาควรจะต้องมีดุลพินิจ มิฉะนั้นศาลฎีกาก็ส่งรายชื่อขึ้นไปเลย ไม่ต้องมาผ่านที่วุฒิสภาอีก บุคคลที่วุฒิสภาจะส่งชื่อขึ้นไปนั้นควรที่จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติที่ดี สะอาด ไม่มีข้อบกพร่อง

หากมอบให้เป็นเอกสิทธิ์เด็ดขาดของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาในการส่งรายชื่อนั้น ฝ่ายที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ก็ควรจะต้องเป็นผู้ทูลเกล้าถวายรายชื่อนั้นเอง ไม่ต้องมาผ่านวุฒิสภาซึ่งเป็นอีกองค์กร เหตุใดจึงให้วุฒิสภาไปรับผิดชอบต่อรายชื่อกับที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาส่งมา ซึ่งน่าจะผิดหลัก ยกตัวอย่างกรณีทีในตะกร้ามีแอปเปิ้ลอยู่ 10 ผล ซึ่งเน่าทั้งหมด แล้วโยนให้วุฒิสภา บอกว่าวุฒิสภาต้องหยิบหรือให้ความเห็นชอบแอปเปิ้ล 5 ผล จาก 10 ผล ซึ่งเน่าเสีย ถามว่าเช่นนี้เป็นเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญใช่หรือไม่ หากวุฒิสภาเห็นว่าแอปเปิ้ลเสีย ก็สามารถคัดออกได้หรือส่งรายชื่อนั้นกลับคืนสู่คณะกรรมการสรรหา ซึ่งทำได้

ทางปฏิบัติมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ซึ่งจะผลักดัน ถือว่าไม่ (Merit System) ทั่วๆ ที่เป็นแอปเปิ้ลเน่าเสีย ก็จะเลือกให้ได้ซึ่งถือว่าไม่ถูกต้อง

2. ขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารตามมาตรา 135 มีหลักเกณฑ์มาตรฐานพอสมควร นับตั้งแต่การตรวจสอบตัวผู้สมัคร การแสดงวิสัยทัศน์ ตอบข้อกล่าวหาซึ่งได้รับทราบมาทั้งหมด มีการประชาสัมพันธ์ ให้ส่งข้อมูลบุคคลที่ถูกเสนอชื่อ การตรวจสอบประวัติซึ่งทำตั้งแต่ประวัติการถือครองที่ดิน บัญชีธนาคารทุกธนาคารที่มีอยู่ ถามข้อมูลจากป.ป.ง. ประวัติอาชญากรรมจากหน่วยราชการต่างๆ ถามพฤติกรรมจาก ส.ร.ภ. รักษาความปลอดภัย สันติบาล ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้นข้อมูลความประพฤติ ทั้งบุตรและภรรยา กรรมการตรวจสอบของคณะกรรมการการตาม มาตรา 135 เปรียบได้กับการเปลื้องผ้าผู้สมัคร เพราะฉะนั้นใครที่ไม่พร้อม ก็ไม่ควรมาสมัคร แม้กระทั่งข้อมูลการมีคู่ ไปต่างประเทศกับเลขขา ไปกับผู้หญิงคนไหน เทียวบินอะไร ภรรยา น้อยมีที่พักอยู่ถนน ซอยอะไร มีการตรวจสอบหมด

การตรวจสอบประวัติและความประพฤติตามมาตรา 135 เพื่อว่าได้ข้อมูลมากพอสมควร แต่ ระยะเวลายังไม่เหมาะสม เช่น การขอข้อมูลที่ดิน ข้อมูลที่ได้จากองค์กรต่างๆใช้เวลาเป็นเดือน และมีการซ้ำซ้อนกันระหว่างคณะกรรมการสรรหา กับคณะกรรมการการตามมาตรา 135 ซึ่งเลี้ยง ไม่ได้ เพราะเป็นหน้าที่ของแต่ละฝ่าย จะกลับไปขอข้อมูลจากคณะกรรมการสรรหา ก็ไม่ได้ ต้อง ทำงานนับหนึ่งใหม่ด้วยตัวของวุฒิสภาเอง ปัญหาก็คือ ทำให้หน่วยงานราชการซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล เบื่อหน่ายกับการทำงานซ้ำซ้อน การให้ความร่วมมือจึงอาจทำแบบขอไปที หรือไม่ค่อยมี ประสิทธิภาพ แต่ข้อมูลโดยภาพรวมก็ได้กลับมาดีพอสมควร

ดังนั้น การทำงานของคณะกรรมการการตามมาตรา 135 ข้อมูลของผู้ที่ได้รับกลับมา ก็ดีพอสมควร การถ่วงถ่วงก็ให้มีการแสดงวิสัยทัศน์ การสัมภาษณ์ มีการแก้ข้อกล่าวหา ข้อเสีย คือ น่าจะให้มีการให้ผู้สมัครไปแสดงวิสัยทัศน์ในชั้นที่ประชุมวุฒิสภาด้วย เนื่องจากวุฒิสภาทั้ง 200 คน ไม่อาจทราบข้อมูลทั้งหมดได้ มีการแสดงวิสัยทัศน์ในชั้น คณะกรรมการการตามมาตรา 135 เท่านั้น จึงทำให้ 200 คน ไม่รู้เรื่อง มีการเข้ามาฟังบ้าง ไม่มาบ้าง ผู้ที่มาฟังข้อมูลก็เฉพาะ กับผู้ที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องด้วย หรือคิดว่าจะลงคะแนนให้ จุดนี้เองน่าจะมีการปฏิรูปคือให้มีการแสดงวิสัยทัศน์ในวันประชุมวุฒิสภาเลย

3. รัฐธรรมนูญไม่ได้กำหนด เป็นแต่เพียงข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาไม่ได้เกิน 11 คน การ กำหนดจำนวนพอสมควร ไม่มากเกินไปนั้นเป็นข้อดี หากมีมาก คะแนนเสียงก็จะตึงกัน ทุกคน มักจะมีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง มีการดึงหรือช่วยเหลือกันในคณะกรรมการการ จำนวน 11 คน จึงน่าจะเหมาะสม แต่ปัญหาก็คือ การคัดเลือก 11 คนนั้น ในที่ประชุมวุฒิสภา เสนอรายชื่อ มา ทั้งหมด 21 รายชื่อ และลงคะแนนให้เหลือ 11 ชื่อ ผู้ที่ได้รับเลือกก็เป็นบุคคลที่เป็นที่รู้จักกันดี ในวุฒิสภาเท่านั้น สรุป ก็คือจำนวนเหมาะสม แต่ปัญหาอยู่ที่วิธีการคัดเลือกต่างหาก
4. รัฐธรรมนูญมาตรา 135 ไม่ได้กำหนดระยะเวลาเอาไว้ แต่ขึ้นอยู่กับกติกาของแต่ละองค์กร ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาให้อิสระ แต่ส่วนใหญ่มีการเร่งกันเอง ระยะเวลาที่มีมากแต่จะถูก เร่งโดยพฤติการณ์เบี่ยงเบนในวุฒิสภาหรือโดยประธานวุฒิสภา ดังนั้นจึงไม่สามารถไปกำหนด กรอบระยะเวลาได้ เนื่องจากต้องรอข้อมูลจากหน่วยงานราชการที่ขอข้อมูล ตัวอย่างเช่น กรม ที่ดิน แจ้งให้สำนักงานที่ดินทั่วประเทศส่งข้อมูลให้ ปัญหาคือ ขั้นตอนนี้ใช้เวลาเป็นเดือน ระยะเวลาสั้นกฎหมายไม่ได้กำหนด แต่มักจะถูกบีบโดยประธานวุฒิสภาเอง โดยหลักแล้ว

ขั้นตอนการทำงานควรให้อิสระ หรือมีเวลาพอสมควร ไม่ใช่ไปเร่ง ทุกคนต่างไม่มีเจตนาที่จะถ่วงเวลา แต่หากข้อมูลยังไม่สมบูรณ์เพียงพอ คณะกรรมการฯ ก็ไม่อยากจะนำเสนอ แต่มักจะถูกเร่งรัดโดยประธานวุฒิสภาทุกคน

5. เกณฑ์ในการทำงานชัดเจนพอสมควร แต่วิธีการสรุปยังไม่ชัดเจนและมีจุดอ่อน กรณีที่ไม่มีการนำเสนอความเห็นของคณะกรรมการฯ หลังจากตรวจสอบพบข้อมูลบางประการกลับไม่ให้นักคณะกรรมการฯ ได้ชี้แจงว่าบุคคลนั้นมีจุดอ่อน จุดแข็งตรงไหนบ้าง โดยเฉพาะไม่มีการให้ความเห็นคณะกรรมการฯ เป็นอย่างไร หากเปรียบเทียบกับกรณีของศาล เมื่อศาลฟังคู่ความคือโจทก์ จำเลย แล้ว ต้องวินิจฉัยว่าผลเป็นอย่างไร ใครถูกใครผิด แต่กรณีของคณะกรรมการฯ ไม่ได้ให้ทำหน้าที่เชกเชนศาล วุฒิสภาส่วนใหญ่ไม่ให้นำ ซึ่งผมคิดว่าไม่ถูกต้อง เนื่องจากผู้ที่ทราบเรื่องดีที่สุดก็คือ คณะกรรมการฯ ตรวจสอบประวัติฯ นี้ แต่กลับไม่ยอมให้นักคณะกรรมการฯ ได้สรุปหรือพินิจ ซึ่งควรพินิจได้ ส่วนที่ประชุมวุฒิสภาเองจะเห็นตามนั้นหรือไม่ก็ได้ เป็นไปตามหลักประชาธิปไตยที่เสียงข้างมากชนะ

ทางปฏิบัติที่ผ่านมา เมื่อคณะกรรมการฯ หาข้อมูลได้แล้ว ก็รายงานขึ้นไปวุฒิสภา ไม่มีการให้ความเห็น แม้บางครั้งคณะกรรมการฯ จะทราบว่าเป็นบุคคลที่นักการเมืองส่งเข้ามา มีผลประโยชน์หรือความเกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองพรรคใดพรรคหนึ่ง เป็นต้น

จุดอ่อนก็คือ ไม่มีการพูดความจริงกัน ปิดบังข้อมูลในการนำเสนอ ให้แสดงเพียงข้อมูลบนโต๊ะ แต่ข้อมูลใต้โต๊ะกลับไม่ให้เห็น ซึ่งผมเห็นว่าไม่ถูกต้อง ทำให้ได้บุคคลที่ไม่มีประสิทธิภาพตามมา

6. ทางปฏิบัติที่ผ่านมาตั้งแต่ต้น ซึ่งก็ประมาณ 4 ปีกว่าๆ ก็มีการทำงานในลักษณะเดียวกัน ไม่ต้องวางหลักเกณฑ์ ทุกชุดที่ตั้งขึ้นมา ส่วนใหญ่ทำงานแบบเดียวกัน แม้ว่าจะไม่มีการออกระเบียบหลักเกณฑ์ที่ตายตัวก็ตาม ซึ่งเป็นการปฏิบัติที่ต่อเนื่องกันมา
7. ขอยกตัวอย่างกรณี ก.ก.ต. ปกติในต่างประเทศจะมี 1 คนบ้าง 3 คนบ้าง กรณีอินเดีย มี 5 คน ไทยเราเอาแบบอย่างมาจากอินเดีย แต่ผมเห็นว่าไม่น่าจะเป็นประเด็นปัญหา อยู่ที่พฤติกรรมของบุคคลที่เราได้สรรหามาแล้วมากกว่า เรื่องจำนวนไม่น่าจะมีปัญหา
8. การประชุมซึ่งกระทำเป็นการลับ แต่มีการรั่วไหลตั้งแต่มีการประชุมแล้ว รู้ข้อมูลกันหมด กล่าวคือ 1) รั่วจากคณะกรรมการเอง ซึ่งอาจมีการโยนโยนหรือรู้ข้อมูลจากการถามไถ่กัน และ

2) รู้จากตัวเจ้าหน้าที่ เช่น ในการพิมพ์ข้อมูลอยู่นั้น ห้องทำงานไม่ได้ปิดประตู ก็มีการเล็ดรอดของข้อมูล คนพิมพ์เองก็ทราบเรื่อง

ผมเห็นว่ารั่วหรือไม่นั้น ไม่ใช่ประเด็นปัญหาอะไร ความจริงวัตถุประสงค์ก็คือ เราต้องปกป้องบุคคลผู้ซึ่งเปิดเผยข้อมูลให้แก่คณะกรรมการทราบนั่น ให้เขากล้าพูดความจริง เพราะว่าเขากลัวที่จะพูดความจริง แต่ทางปฏิบัติก็จะมีกรรั่วไหลของข้อมูลให้อีกฝ่ายมีโอกาสเตรียมข้อมูลเพื่อแก้ต่าง แต่โดยหลักแล้วไม่ควรจะลับ ควรจะลับเฉพาะกรณีข้อมูลพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น นัดพบภรรยาบ่อยที่ไหน เมื่อไหร่ รับเงินหรือตกลงกันที่ไหน เมื่อไหร่ ส่วนข้อมูลที่ดิน หุ่น เปิดเผยได้ ข้อมูลทั่วไปซึ่งไม่ลับ เช่น ประวัติ วิทยาลัยศรึ บุตร ภรรยา ก็คน ทางปฏิบัติ ข้อมูลทรัพย์สิน เช่น ที่ดิน หุ่น บัญชีเงินฝาก ปรากฏในเอกสารลับซึ่งผมเห็นว่าไม่น่าจะเป็นข้อมูลลับ เฉพาะบางกรณีที่ ส.ร.พ. ให้ข้อมูลสำคัญมาว่า “เกี่ยวข้องกับผู้ก่อการร้าย” คณะกรรมการก็สามารถขอต่อที่ประชุมวุฒิสภาให้ประชุมลับได้ เป็นต้น มิใช่ทำเป็นเอกสารลับทั้งหมด ควรมีการแบ่งเป็นข้อมูลลับและข้อมูลทั่วไป และควรมีการเปิดเผยทั้งในที่ประชุมด้วย

9. มีส่วนช่วยมากนักน้อยเพียงใดในการตัดสินใจของวุฒิสภา ให้สามารถใช้ดุลพินิจได้นั้น ผมเห็นว่าประมาณ ร้อยละ 90 ไม่ได้ใช้รายงานของคณะกรรมการฯ จึงเป็นเหมือนเศษกระดาษ กองไว้เปล่าๆ วุฒิสภาไม่ได้อ่าน ทราบกันตั้งแต่แรกแล้วว่าจะเลือกใคร จึงเป็นจุดอ่อนที่สุดของวุฒิสภาในการพิจารณา ไม่เคยดูเอกสารที่แท้จริงหรือ ของคณะกรรมการฯ ทำให้การตรวจสอบมาซึ่งใช้เวลาเป็นแรมเดือนนั้นเสียเปล่า ทุกคนมีการ Lobby มีการสั่งการมาเรียบร้อย เสียเวลาไปศึกษาหาข้อมูลเปล่าๆ

10. เนื่องจากปรากฏว่ามีคนแหลมเข้ามา กล่าวคือมีการนำเสนอข้อมูลที่มิได้ส่งให้คณะกรรมการฯ ได้ตรวจสอบ และท้ายที่สุดก็เป็นผล แต่กรณีน้อยมาก เช่น กรณีอาจารย์สมชัย คณะรัฐศาสตร์ ที่เป็นเลขาฯ องค์กรกลาง ได้มีผู้ทักท้วงเข้ามาในที่ประชุม จึงทำให้ไม่ได้รับเลือก ในหนังสือของคณะกรรมการตามมาตรา 135 ได้มีหนังสือแจ้งวุฒิสมาชิกทุกท่านว่า หากใครมีข้อมูลอะไรที่ควรพิจารณา ให้รีบเสนอเข้ามาได้ ห้ามนำไปเสนอในชั้นที่ประชุมวุฒิสภา เพราะว่าจะไม่ยุติธรรม ผู้ถูกโต้แย้งไม่สามารถมาชี้แจงได้ เพราะว่าโดยหลัก หากมีกรณีถูกโต้แย้งต้องเปิดโอกาสให้ชี้แจงได้ การที่มีสว. บางท่าน นำข้อมูลอะไรก็ตามมาทักท้วงในที่ประชุมวุฒิสภา จึงไม่เป็นธรรมต่อผู้ถูกกล่าวหา นั่น แต่ส่วนใหญ่กรณีนี้จะเกิดขึ้นน้อย แต่ที่ผ่านมาที่เคยเกิดมีกรณีดังกล่าวเช่นกัน ซึ่งตัวประธานที่ประชุมรู้เห็นเป็นใจด้วย และโดยหลักผู้ที่เป็นประธานคณะกรรมการฯ จะเป็นผู้ทักท้วงว่าข้อมูลดังกล่าวไม่ควรรับฟัง เพราะเราให้ออกการนำเสนอ

ข้อมูลในชั้นคณะกรรมการฯ แล้ว แต่กลับไม่นำส่งข้อมูล และนำมาเปิดเผยในที่ประชุม วุฒิสภาซึ่งไม่น่าจะกระทำ และที่ประชุมส่วนใหญ่ก็จะไม่ยอมรับด้วย แต่ตามที่ได้ยกตัวอย่าง แล้วว่าเคยปรากฏกรณีเช่นนี้ และสุดท้ายก็เปิดผลด้วย

11. ในชั้นที่ประชุมวุฒิสภา เมื่อบรรจวาระการประชุมแล้ว ใช้เวลาประชุมเพื่อลงมติ 1 วัน ก็เสร็จสิ้น ประธานมักจะนัดประชุมเป็นวาระแรก ซึ่งเป็นนัดที่สมาชิกอยู่กันจำนวนมาก เพราะว่าการติกาของ รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ว่า ต้องได้คะแนน 100+1 หากสมาชิกท่านใดไม่อยู่ จะทำให้การพิจารณา ทำไม่ได้ โดยมากมีการนัดกันเรียบร้อยแล้ว ให้เป็นวาระแรก ซึ่งเป็นตอนเช้าของวันประชุม นั้น ซึ่งผมเห็นว่าเรื่องระยะเวลาไม่น่าจะเป็นประเด็นปัญหาแต่อย่างใด
12. ผมเห็นว่าไม่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ สมาชิกมิได้ใช้ข้อมูลที่คณะกรรมการตามมาตรา 135 รายงานมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาตัดสินเลย คณะกรรมการฯ เองก็ไม่ได้สรุปรายงานว่าผู้ ถูกเสนอชื่อเป็นอย่างไร ไม่ได้มีการประเมินข้อมูลหรือจัดลำดับว่าใครอยู่ลำดับไหน ทุกอย่างมี การเตรียมหรือนัดแนะกันมาล่วงหน้า

ดังนั้น การลงมติคัดเลือกจึงยังไม่เหมาะสม ส่วนใหญ่จะใช้การ Lobby เป็นพรรคพวกกัน มากกว่า ถือว่าไม่ Merit จึงได้รายชื่อที่มีการนัดแนะกันมาเรียบร้อยแล้ว
13. ควรมีการพิจารณาโดยเปิดเผยทั้งหมด ยกเว้นกรณีข้อมูลใดก็ตามที่เป็นความลับจริงๆ เช่น เรื่อง ชู้สาว พฤติกรรมที่สันติบาลหรือ ส.ร.พ. แจ้งมา กรณีนี้สามารถพิจารณาลับได้ และหากมีการ พาดพิงถึงบุคคลที่ 3 วุฒิสภาเวลาจะอภิปรายผู้ใดหากมีการหมิ่นประมาท ผู้ถูกหมิ่นประมาทก็ สามารถฟ้องทางอาญาได้
14. ผมพิจารณาจากกรณีต่อไปนี้
  - 1) ความซื่อสัตย์สุจริต
  - 2) พฤติกรรมการทำงานในอดีต
  - 3) ศักยภาพที่จะทำงานต่อไปในอนาคตอย่างซื่อสัตย์สุจริต โดยยึดผลประโยชน์ส่วนรวม
  - 4) แนวคิดหรือวิสัยทัศน์ต่อการปฏิรูปการเมืองว่า องค์กรที่จะไปทำหน้าที่นั้นมีความ เชื่อมโยงกันอย่างไร มีความสำคัญอย่างไรต่อการปฏิรูปการเมือง รวมถึงเจตนารมณ์ของ การเมืององค์กรนั้นๆ มีใช่อยากเข้ามาเพราะอยากมีตำแหน่ง มีงานทำหลังเกษียณอายุ มีหน้า มีตา มีรถประจำตำแหน่ง ส่วนใหญ่คิดกันเช่นนี้ ซึ่งถือเป็นจุดอ่อนอย่างมาก
  - 5) พิจารณาว่ามีความตั้งใจ เสียสละในการทำงานหรือไม่

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง

สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ วันที่ 4 มีนาคม 2548 เวลา 20.00 น.

1. ผมของแยกตอบเป็น 2 หัวข้อ คือ

1) ความเห็นทางข้อกฎหมาย

2) ความเห็นส่วนตัว เนื่องจากผมไม่ใช่ นักกฎหมายแต่เป็นนักเศรษฐศาสตร์

ผมคิดว่า เราต้องยอมรับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าว แต่โดยความเห็นส่วนตัว ผมคิดว่ายังไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ เนื่องจากรัฐธรรมนูญประสงค์ให้วุฒิสภาเป็นผู้เลือก หรือรับรอง ซึ่งหากมองเบื้องหลังที่มาของตุลาการแล้ว จะเห็นว่าไม่ได้มีฐานที่มาจากประชาชน แต่มาจากผู้จบสาขานิติศาสตร์ซึ่งเลือกกันเอง ซึ่งผมเห็นว่าแคบเกินไป กล่าวโดยหลักการ วุฒิสภาซึ่งมีที่มาจาก การเลือกตั้งของประชาชน มีฐานอำนาจของประชาชนอยู่ ดังนั้นวุฒิสภาควรที่จะมีอำนาจให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบต่อบุคคลที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาหรือที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาเลือกมาเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ขณะนี้ ผมเชื่อในการทำงานของศาลหรือตุลาการมากกว่าเชื่อวุฒิสภา กล่าวคือเชื่อในความ เป็นอิสระของตุลาการมากกว่าวุฒิสภา ดังนั้นในหลักการ หากวุฒิสภาเป็นอิสระได้จริง เช่นกับที่รัฐธรรมนูญประสงค์ให้วุฒิสภาเป็นอิสระ และมาจากการเลือกของประชาชน ดังนั้นเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญย่อมประสงค์ให้องค์กรวุฒิสภาเป็นผู้ให้ความเห็นชอบ จึงทำให้ผม อาจจะเห็นแตกต่างจากศาลรัฐธรรมนูญต่อคำวินิจฉัยดังกล่าว แต่หากพิจารณาผลการ ทำงานแล้ว ผมก็ยังมีเชื่อว่าการทำงานขององค์กรตุลาการมีความเป็นอิสระมากกว่า วุฒิสภา

2. ผมคิดว่ามีความชัดเจนพอสมควร แต่ก็ได้มีการระบุชัดเจนว่าให้มีการตรวจสอบกระบวนการ สรรหาไว้ด้วย ในฐานะที่ผมทำหน้าที่ในคณะกรรมการตามมาตรา 135 หลายครั้ง ผมคิดว่า มีความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบกระบวนการสรรหา ขณะที่วุฒิสภาได้มีการตรวจสอบ 2 ประการคือ 1) ตรวจสอบกระบวนการสรรหา 2) ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคล ที่ได้รับเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ

ในรัฐธรรมนูญมาตรา 135 มิได้ห้ามให้ตรวจสอบกระบวนการสรรหา และมีข้อความบัญญัติว่า "...รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็น..." เพราะฉะนั้น จึงไม่มีอะไรห้าม จึงมีความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบกระบวนการสรรหา ที่ผ่านมานั้นวุฒิสภาได้มีการตรวจสอบกระบวนการสรรหาดังกล่าว ซึ่งถูกต้องแล้ว คือ 1) ตรวจสอบกระบวนการสรรหาและ 2) ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่ง แม้กฎหมายมิได้บัญญัติไว้ชัดก็ตาม แต่ขณะเดียวกันก็ไม่ได้ห้ามดังที่ผมได้กล่าวข้างต้น

เท่าที่ผ่านมา หากพิจารณาการตรวจสอบ จะพบความไม่ชอบมาพากล หรือความไม่เหมาะสม ในกระบวนการสรรหาสูงมาก เพราะกระบวนการสรรหาซึ่งได้มีการเปลี่ยนกติกาในการสรรหา ตัวอย่างในการสรรหา ก.ก.ต. ก็เคยเกิดขึ้นมาแล้ว ผมเคยตรวจสอบพบว่า ในการสรรหา ก.ก.ต. มีการเปลี่ยนกติกาวิธีการสรรหาที่สรรหาบุคคลได้จำนวนหนึ่งแล้ว ก็เปลี่ยนกติกา ทำยที่สุดผมก็ได้นำกรณีนี้ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ และศาลก็วินิจฉัยว่ากระบวนการสรรหาดังกล่าวไม่ชอบ ทำให้ประธาน ก.ก.ต. ขณะนั้น คือ พลเอกศิริพันธ์ ฐูปกล้า พ้นจากตำแหน่ง ผมจึงคิดว่าการตรวจสอบกระบวนการสรรหา มีความจำเป็นและ รัฐธรรมนูญมาตรา 135 ก็ไม่ได้ห้ามและเป็นความจำเป็นที่กระทำได้

3. จำนวนคณะกรรมการตามมาตรา 135 มีปัญหา กล่าวคือ รัฐธรรมนูญมิได้กำหนดไว้ แต่ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาได้กำหนดไว้ไม่เกิน 11 คน หากกล่าวในหลักการจำนวน 11 คนมีความเพียงพอ ผมเห็นว่าหากดูจำนวนเพียงอย่างเดียว โดยไม่ดูปัจจัยอื่นๆ ประกอบด้วยแล้ว จำนวน 11 คน ก็เพียงพอแล้วที่จะทำการตรวจสอบหรือทำหน้าที่ได้ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นในกรณีที่วุฒิสภาไม่เป็นอิสระ ซึ่งจะทำให้วุฒิสภาคัดเลือกบุคคลที่ไม่มีความเป็นอิสระมาอยู่เป็นเสี่ยงข้างมากในจำนวน 11 คน ทำให้กระบวนการตรวจสอบไม่มีประสิทธิภาพ มีการเล่นพรรคเล่นพวก ดังนั้นในระยะแรกๆ จำนวน 11 คน จึงไม่เกิดปัญหาอะไร แต่เมื่อระยะหลังมีการแทรกแซงในวุฒิสภา จึงเคยมีการขอตั้งข้อบังคับเรื่องจำนวนไม่เกิน 11 คน โดยมีการขอให้ มีจำนวนมากกว่านั้น โดยมีจำนวนตามคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา ซึ่งมีจำนวน 21 หรือ 22 คณะแล้วแต่วาระ ซึ่งทำให้มีการกระจายมากขึ้น ผมมีโอกาสทำงานให้คณะกรรมการชุดแรกๆ ซึ่งมีจำนวน 11 คน และก็ทำงานกันได้ เพราะมีความเป็นอิสระ แต่ระยะหลังซึ่งวุฒิสภาขาดความเป็นอิสระแล้ว ก็เกิดปัญหา ดังนั้น หากขาดความเป็นอิสระ แม้จะมีจำนวนกรรมการมากกว่า 11 คน ก็จะมีปัญหาได้ อย่างไรก็ตาม การที่มีจำนวนมากกว่า 11 คน ยังดีกว่าการที่มีจำนวนน้อยในประเด็นที่ว่า มีคนมารับรู้หรือตรวจสอบมากขึ้น ทำให้ อีกฝ่ายเกรงใจ หรือไม่กล้าทำอะไรที่ไม่เหมาะสม

ทางปฏิบัติที่ผ่านมา เคยมีการขอให้มีจำนวนกรรมการตามมาตรา 135 ที่เกินกว่า 11 คน โดยผมมีส่วนในการเสนอให้มี ยกตัวอย่าง วุฒิสภาจะให้คณะกรรมการสามัญแต่ละคณะเสนอชื่อผู้ที่จะมาเป็นกรรมการตามมาตรา 135 คณะละ 1 คน ซึ่งคณะกรรมการสามัญนี้ บางคราวมี 21 คณะ บางคราวมี 22 คณะ และก็มีคณะกรรมการกิจการของวุฒิสภาเสนอชื่อเข้ามาอีกประมาณ 2-3 คน ก็รวมเป็น 25 คน เป็นต้น ซึ่งก็จะเลือกให้เหลือ 11 คน ซึ่งก็เคยมีกรณีขอยกเว้นข้อบังคับฯ โดยขอให้มีจำนวนทั้ง 25 คน เป็นคณะกรรมการตามมาตรา 135 และที่สุดก็ผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมวุฒิสภา กล่าวได้ว่าหากเลือกให้เหลือ 11 คน ตามข้อบังคับฯ ก็จะทำให้บางคนที่ถูกเสนอชื่อมานั้นไม่ได้เป็นกรรมการในคณะกรรมการตามมาตรา 135 นี้ จึงทำให้ สว. บางท่านที่ถูกเสนอชื่อเข้ามาไม่ได้เป็นกรรมการในคณะกรรมการตามมาตรา 135

สรุปได้ว่า ในหลักการจำนวน 11 คนใช้ได้ หากวุฒิสภาเป็นอิสระและเลือกคนที่เข้ามาทำหน้าที่ตรวจสอบอย่างแท้จริง แต่หาก 11 คนนี้ มีการแทรกแซง เป็นผู้ที่ขาดความอิสระ มีวาระซ่อนเร้นว่าให้ไปคัดคนอย่างไร หรือให้ไปตรวจสอบอย่างไร หรือมีการลำเอียงเข้าข้างใครอย่างไร ก็จะมีปัญหา ดังนั้นเมื่อมีจำนวนมาก โดยในระบบคือ ทุกคนๆ มีตัวแทนจึงไม่ต้องมีการเลือกให้เหลือจำนวน 11 คน ซึ่งจะได้ประมาณ 21 หรือ 22 คน และเพิ่มอีก 3 คน ตามที่คณะกรรมการกิจการวุฒิสภาเสนอมา รวมเป็นทั้งหมด 25 คน จึงจะทำให้ได้คนที่ใช้ได้ประมาณ 4-5 คน เข้าไปมีส่วนร่วมก็จะคอยตรวจสอบ คอยจับตามอง แต่จริงๆ แล้วก็ไม่ใช่ว่าเรื่องง่ายที่จะกระทำเช่นนั้น ดังนั้น หากจำนวน 11 คนนั้นมีความเป็นอิสระ ก็จะไม่มีปัญหา และสามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. มีทั้งเหมาะสมและไม่เหมาะสมกล่าวคือ ในคณะทำงานชุดแรกๆ ที่ผมมีส่วนในการทำหน้าที่นั้น ถึงแม้ว่าจะใช้เวลานานแต่ก็เหมาะสม เช่นชุดที่ตรวจสอบก.ก.ต. สมัยพลเอกศิริพันธ์ ฐปกกล้า ในคณะกรรมการฯ จริงจังในการตรวจสอบอย่างละเอียด แม้กระทั่งมีผู้ร้องเรียน เราก็ไปทำการตรวจสอบอย่างละเอียดมาก ซึ่งเป็นการทำงานที่ยาวนานโดยไม่มีการเมืองหรือโดยไม่มีวาระแอบแฝง ผมเคยเป็นประธานในการตรวจสอบกระบวนการสรรหา จึงทำให้ได้พบสิ่งที่ไม่ชอบมาพากล แต่ไม่มีปัญหา แม้จะใช้เวลานาน ซึ่งมาตรา 135 ก็ไม่ได้กำหนดเวลาสิ้นสุดเอาไว้

แต่ระยะหลังๆ เมื่อวุฒิสภาถูกแทรกแซง จึงทำให้มีการรวบรัด เช่น กรณี ป.ป.ช. ถูกรวบรัดจากคนที่สูงกว่าประธานคณะกรรมการฯ เมื่อได้คนที่เขาต้องการก็มีการเร่งมาที่คณะกรรมการฯ ซึ่งผมก็เคยอภิปรายไว้ในชั้นคณะกรรมการฯ ว่า ผมไม่เห็นด้วยต่อกรณีที่มีการเร่งรัดเช่นนี้

กรณีที่ทำให้มีการยืดระยะเวลาออกไปก็มีเช่นกัน เช่น เมื่อยังไม่ได้คนที่เขาต้องการ คณะกรรมการฯ ก็แปลกใจว่า แทนที่จะเสร็จหรือแทนที่จะเร็วแต่กลับต้องรอ เมื่อมองผลงานเป็นหลัก แม้จะยืดหรือขยายเวลาผมจะไม่ว่าอะไร ดังนั้น ผมเห็นว่า บางครั้งหาก กำหนดเวลา เช่น ตามกฎหมายมักจะใช้คำว่า “ไม่เกินเท่าไร” แต่ทางปฏิบัติก็จะมีลูกเล่นหรือ ดิ้นได้เช่นกัน

5. เกณฑ์ในการทำงานในแต่ละชุดจะไม่เหมือนกัน กล่าวคือ ชุดแรกๆ ค่อนข้างชัดเจนว่าจะทำงานกันอย่างไร แต่ชุดหลังๆ จะไม่มีระเบียบวิธีการสรรหา อย่างเช่นกรณีของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งหรืออาญา ดังนั้น เมื่อไม่มีระเบียบวิธีการไว้ จึงขึ้นอยู่กับ คณะกรรมการฯ หากคณะกรรมการฯ ที่มีเจตนาดี ก็จะได้ผลดี แต่ตรงกันข้าม หาก คณะกรรมการฯ มีเจตนาแอบแฝง ผลก็จะเป็นอีกอย่างก็จะมีปัญหา แต่ทางปฏิบัติที่ผ่านมา จะแยกการทำงานเป็น 2 ประเด็นใหญ่ๆ คือ 1) ตรวจสอบกระบวนการสรรหา และ 2) ตรวจสอบคุณสมบัติ เรามักจะแยกการทำงานเป็น 2 อนุกรรมการ แล้วแยกกันตรวจสอบจึง กลับมาพิจารณาร่วมกันในคณะกรรมการฯ เพื่อนำเสนอรายงานต่อวุฒิสภาต่อไป

เกณฑ์จึงเปรียบได้กับการเมืองไทยที่มี Double Standard ได้ บางครั้งใช้แบบหนึ่ง บางครั้งก็ใช้อีกแบบ แต่เท่าที่ผ่านมาก็พอใช้ได้ แต่เมื่อถึงขั้นที่ประชุมวุฒิสภา ก็จะมีลักษณะ การเมือง โดยเฉพาะประธานวุฒิสภา บางครั้งก็ประสงค์จะได้คนใดคนหนึ่ง เช่นถูก Lobby มา เมื่อคณะกรรมการฯ จะเสนอรายงานที่ได้ข้อมูลมา ก็จะมีการรวบรัดไม่ให้เสนอรายงานต่อที่ ประชุมโดยให้มีการลงมติเลยอย่างนี้ก็มี ซึ่งผมก็เคยยื่นเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพราะถูกรวบรัด ในชั้นวุฒิสภา

6. ผมเห็นว่าหากมีมาตรฐาน เช่นวิธีพิจารณาต่างๆ ในระดับหนึ่งก็น่าจะดี แต่เพียงเท่านั้นก็ยังไม่พอ ควรจะมีวิธีการสรรหาด้วย เพราะที่ผ่านมาคณะกรรมการสรรหาแต่ละชุดก็จะมีวิธีการของตน แม้กระทั่ง ป.ป.ช. ด้วยกันในการสรรหาแต่ละครั้ง ก็ยังมีวิธีการสรรหาต่างกัน การสรรหา ก.ก.ต. หรือ ป.ป.ช. หรือศาลรัฐธรรมนูญ ก็มีวิธีการสรรหาที่แตกต่างกันออกไป

ดังนั้น ผมคิดว่าน่าจะมีระเบียบวิธีการสรรหาด้วย แต่ก็ไม่ทราบว่าจะใครจะเป็นผู้กำหนด เคยมีการเสนอให้วุฒิสภาเป็นผู้กำหนด เพราะเป็นผู้ใช้ ซึ่งก็น่าที่จะกำหนดไว้กว้างๆ ไม่ถึงขนาด ต้องกำหนดให้ตึง กำหนดให้หยับอะไรไม่ได้ แต่ให้กำหนดเพื่อสร้างความมั่นใจว่าจะไม่มีการเลือกปฏิบัติต่อผู้หนึ่งผู้ใด เพื่อให้เกิดความยุติธรรม แต่ก็ยังไม่มีผู้ใดดำเนินการในเรื่องนี้ ในวุฒิสภาก็มีการถกเถียงกันว่า วุฒิสภามีอำนาจกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติกรณีนี้ได้หรือไม่

เพราะรัฐธรรมนูญก็ไม่ได้ระบุระเบียบวิธีของคณะกรรมการสรรหา และในคณะกรรมการตาม มาตรา 135 ก็ไม่มีระเบียบวิธีที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

ดังนั้น ผมจึงเห็นว่า หากมีในระดับหนึ่ง ทั้งในชั้นคณะกรรมการสรรหาและชั้นคณะกรรมการ ตามมาตรา 135 จึงน่าจะดีทั้งคู่

7. ข้อนี้ค่อนข้างตอบลำบาก เนื่องจากไม่ใช่คนที่จะต้องไปทำงานในองค์กรเหล่านั้น อย่างไรก็ตามก็ติดตัวอย่างกรณี ก.ก.ต. ผมเห็นว่าน่าจะมีจำนวนน้อยเกินไป กรณีป.ป.ช. น่าจะเหมาะสมแล้ว ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาซึ่งมีไม่เกิน 3 คน แต่ก็คิดไม่ถึง 3 คน ซักครั้ง
8. ผมเชื่อว่าการรั่วไหล ในคณะกรรมการฯ แม้จะพยายามประทับตราว่าลับ แต่ก็รั่ว บางครั้ง มีการรั่วในชั้นวุฒิสภา เมื่อมีการรายงานไปแล้ว บางครั้งก็ไม่ได้รั่วจากตัวรายงาน แต่จากคนที่ไปเล่าต่อ เมื่อรายงานถูกแจกในชั้นวุฒิสภา ซึ่งห้ามนำออกนอกห้องประชุม แต่ก็มีผู้จำได้ มีคนแอบจด หรือเอาไปเล่าต่อ จึงค่อนข้างมั่นใจว่ารั่ว แต่แม้จะรั่ว ก็ยังไม่ถึงขั้นเป็นปัญหา
9. ผมเห็นว่า มีส่วนตัดสินใจต่อสมาชิกบางท่าน แต่มีส่วนต่อการตัดสินใจของวุฒิสภาซึ่ง หมายถึงต่อเสียงส่วนใหญ่ นั่น ผมเห็นว่าไม่มี สมาชิกจำนวนหนึ่งที่ไม่ได้พิจารณารายงานฉบับนี้ หรือไม่ได้อ่าน เนื่องจากอยู่แล้วจะต้องเลือกใคร ซึ่งมีจำนวนหนึ่งตามระบบอุปถัมภ์ของไทย มีการฝาก ทวงบุญคุณ ขอกัน เป็นต้น

ในกรณีเรื่องข้อมูล ผมเห็นว่าไม่ใช่ต้องพึ่งเฉพาะจากคณะกรรมการฯ แต่ก็สามารถถามกันใน ที่ประชุมได้ว่าคนนี้เป็นอย่างไร สรุปก็คือ วุฒิสภาจำนวนหนึ่งได้ใช้ข้อมูลรายงานประกอบการตัดสินใจ แต่ก็มีสมาชิกอีกจำนวนหนึ่งไม่ได้ใช้ บางครั้งผมเชื่อว่าสมาชิกที่ไม่ได้ใช้ข้อมูลอาจมี จำนวนมากกว่าก็เป็นได้ เห็นได้จากผลการลงมติออกมาได้บุคคลที่มองแล้วไม่มีความเหมาะสม แม้คณะกรรมการฯ จะได้ชี้ประเด็นข้อมูลรายงานที่บุคคลนั้นมีปัญหา แต่วิธีเสนอ ลักษณะตรงเกินไป ก็จะถูกกล่าวหาว่าคณะกรรมการฯ โจมตีบุคคลที่ถูกเสนอชื่อนั้น หรือ เข้าข้าง จึงเป็นการระแวงกัน และทางปฏิบัติผมจะใช้วิธี เมื่อมีผู้ถาม ก็บอกว่า “กรุณาอ่าน ที่หน้าที่เท่าไร เป็นต้น ซึ่งได้ตอบคำถามท่านอยู่แล้ว” หรือบอกว่า “โปรดอ่านในรายงานลับ” ซึ่งแสดงว่าเรามีข้อมูลแต่ก็มีสมาชิกจำนวนหนึ่ง ไม่สนใจรายงานดังกล่าว

10. ผมเห็นว่าการหยิบยกประเด็นที่นอกเหนือจากการพิจารณาของคณะกรรมการฯ แม้ว่า คณะกรรมการฯ จะได้มีหนังสือแจ้งสมาชิกว่า หากท่านใดมีข้อมูลที่ยอยากให้ตรวจสอบก็ให้ เสนอมา เนื่องจากไม่ประสงค์จะให้มีการยกประเด็นเพิ่มเติมในชั้นที่ประชุมวุฒิสภาอีก โดยที่

คณะกรรมการบริหาร มิได้ตรวจสอบ ซึ่งผลจะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีโอกาสชี้แจง และวุฒิสภา ก็ต้องเลือกในขณะนั้น ซึ่งจะไม่เป็นธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหา เพราะโดยหลักแล้วเมื่อมีการกล่าวหา ก็ต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้หาเหตุผลมาหักล้างด้วย ซึ่งต้องฟังความทั้งสองฝ่าย และคณะกรรมการบริหาร จะทำเช่นนี้อยู่แล้ว เพื่อเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภา

ทางปฏิบัติมีคณะกรรมการทำเช่นนี้ คือยกประเด็นเพิ่มเติมขึ้นมาโดยที่คณะกรรมการ ก็จะต้องฟังอย่างไต่สวน เมื่อมีผู้หยิบยกประเด็นใหม่ขึ้นมา แม้คณะกรรมการ ได้ประท้วงไป แต่ข้อมูลนั้นก็ส่งผลต่อการตัดสินใจของสมาชิกท่านอื่นๆ ไปเรียบร้อยแล้ว

11. ผมเห็นว่าเหมาะสมหรือไม่ ขึ้นอยู่กับเงื่อนไข กล่าวคือ จำนวน เช่น วันนั้นต้องพิจารณาทั้งหมดกี่คน และต้องลงมติเลือกกี่คน เช่นพิจารณาทั้งหมด 2 คนเพื่อเลือกจำนวน 1 คน หรือ 14 คน เลือก 7 คน แต่ทางปฏิบัติที่ผ่านมาไม่เคยใช้เวลาเกิน 1 วัน และก็ไมควรมากกว่า 1 วัน แต่ยังมีปัจจัยจากความตั้งใจในการพิจารณา ส่วนใหญ่ประมาณ 2 ชั่วโมงถึง 5 ชั่วโมง โดยจะแบ่งการพิจารณาเป็นข้อมูลทั่วไป แต่เมื่อเข้าสู่ข้อมูลลับก็มีการแจกจ่ายงานลับแล้วพิจารณาและลงมติลับในที่สุด
12. ข้อนี้ไม่มีกรอบกติกา เพราะเป็นดุลพินิจ เพียงแต่มีการชี้แจงว่า ครั้งนั้นเลือกได้กี่คนเช่น 14 คน เลือกได้ 7 คน และถึงคะแนนลับ
13. ข้อนี้มีทั้งข้อดีและข้อเสีย การเปิดเผยก็จะมีผลดีคือรู้ว่าใครเลือกใคร สามารถตรวจสอบได้ ผมเห็นว่า ควรคงการลงมติลับไว้ แต่ก็หวังเอาไว้ว่า จะสามารถคงความอิสระในการตัดสินใจของวุฒิสภาได้ ผมเกรงว่า หากจะให้เปิดเผย อาจจะถูกควบคุมต่อการตัดสินใจ ดังนั้น ผมจึงคิดว่า ควรจะพิจารณาลับ
14. ในส่วนตัว ผมพิจารณา 2 ปัจจัยหลักๆ คือ 1) ประสบการณ์ตรงที่จะไปทำงานด้านนั้นๆ และเป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับการเมืองหรือมีประวัติต่างพร้อยหรือไม่ ซึ่งผมให้น้ำหนัก 2 ข้อนี้ค่อนข้างมาก กรณีวุฒิสภาการศึกษาไม่ค่อยมีส่วนต่อการตัดสินใจมากเท่าไร การแสดงวิสัยทัศน์บางคนก็มีผู้เตรียมข้อมูลให้มาพูด ยกเว้นผมได้มีโอกาสซักถามให้ตอบในชั้นแสดงวิสัยทัศน์นั้น ก็จะทำให้มั่นใจต่อผู้ได้รับการเสนอชื่อมากขึ้น ดังนั้น ผมจึงให้น้ำหนักต่อ 2 ประเด็นที่กล่าวข้างต้น ประเด็นอื่นๆ ก็มีความสำคัญรองลงมา

รองศาสตราจารย์สมยศ เชื้อไทย

วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2548 ณ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

เวลา 11.00 น.

1. ผมไม่เห็นด้วย เนื่องจากวุฒิสภาควรมีอำนาจถ่วงดุล ไม่เช่นนั้นจะต้องเขียนให้กระบวนการต้องผ่านไปเลย แต่เมื่อประธานวุฒิสภาต้องเป็นผู้รับผิดชอบ ผมจึงเห็นว่าควรต้องตรวจสอบได้ เนื่องจากโครงสร้างได้วางให้วุฒิสภาเป็นผู้ให้ความเห็นชอบ จึงควรที่จะต้องให้มีการตรวจสอบได้
2. เนื่องจากผมไม่ทราบในรายละเอียด แต่กระบวนการควรจะต้องมีความโปร่งใส ควรให้มีการตรวจสอบ
3. จำนวนไม่ควรมากเกินไป แต่จำนวนผมมองว่าไม่เป็นประเด็นปัญหา ประเด็นอยู่ที่กระบวนการควรให้กระบวนการโปร่งใสมากขึ้น เมื่อเข้าสู่ที่ประชุม สมาชิกบางท่านสามารถตรวจสอบติดตามข้อมูลของผู้ได้รับการเสนอชื่อได้
4. เนื่องจากสาระสำคัญอยู่ที่การจัดทำบัญชีรายชื่อ แต่ระยะเวลาก็ไม่ควรจะนาน ทางปฏิบัติเนื่องจากในชั้นคณะกรรมการสรรหาอาจมีการเตรียมรายชื่อมา วุฒิสภาก็เห็นว่าน่าจะต้องใช้เวลาในการตรวจสอบนานขึ้น หากระบบในการเสนอชื่อเบื้องต้นดีแล้ว ตรงนี้จึงไม่น่าจะเป็นประเด็นปัญหา หากเป็นระบบตรวจสอบ ระยะเวลาไม่ควรนานมาก
5. กรณีนี้ก็เช่นกัน ผมเห็นว่าไม่ใช่ประเด็นสำคัญ หากกระบวนการสรรหาชัดเจน
6. แน่แน่นอนว่าควรจะมี แต่ผมก็ยังให้ความสำคัญกับการจัดทำบัญชีรายชื่อในเบื้องต้น
7. เนื่องจากกระบวนการมีความผิดพลาด ทำให้ได้บุคคลที่มีความใกล้ชิดกับฝ่ายรัฐบาล ต่างจากในช่วงแรกที่รัฐบาลไม่ค่อยมีอิทธิพล หรือเข้ามาแทรกแซงได้ จึงทำให้ได้บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ข้อบกพร่องจึงเกิดขึ้นในกระบวนการช่วงแรก ๆ
8. ผมอยากให้รายงานนี้มีการเปิดเผยได้ ปัญหาก็คือหากจะขอดูรายงานประวัติ เมื่อถูกเสนอไป แต่คณะกรรมการฯ วินิจฉัยว่าการขอให้เปิดเผยข้อมูลก็ต้องการแจ้งให้ทราบด้วย และวุฒิสภาไม่ยอมให้เปิดเผย จริงๆ แล้วมันไม่ใช่กระบวนการของวุฒิสภาโดยตรง หากแต่เป็นกระบวนการก่อนเข้าสู่ที่ประชุมของวุฒิสภา บุคคลที่ถูกเสนอชื่อก็ไม่มีโอกาสได้โต้แย้ง

อย่างไรก็ดี ผมขอยืนยันเหมือนเดิมก็คือ ประเด็นสำคัญไม่ควรให้ความสำคัญในขั้นตอนที่ 2 อาจเป็นเพราะว่าสภาพที่มีอยู่ก่อน ปัญหาจึงมาปรากฏในขั้นตอนที่ 2 เพราะว่าขั้นตอนที่ 2 คือ ในชั้นวุฒิสภานี้ เขาไม่ไว้วางใจในขั้นตอนที่ 1 คือชั้นคณะกรรมการสรรหา

9. มีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจอย่างแน่นอน เนื่องจากท่านใดที่ไม่ได้ติดตามตรวจสอบก็จะอาศัย รายงานจากคณะกรรมการตามมาตรา 135 นี้ ผมเห็นว่า หากกระบวนการจัดทำบัญชีรายชื่อ ดียู่แล้ว ตรงนี้ก็ไม่มีปัญหา ก็จะลดความสำคัญลงไป
10. การหยิบยกประเด็นเพิ่มเติมนั้นสามารถทำได้ เนื่องจากเป็นอำนาจของวุฒิสภา ยิ่งกระบวนการ ที่คณะกรรมการฯ กระทำเป็นการลับยิ่งเป็นปัญหา มีการกุมข้อมูลไว้ ซึ่งทำให้การตัดสินใจมีความผิดพลาดได้ สมาชิกวุฒิสภาควรตัดสินใจค้นหาข้อมูลนอกเหนือจากรายงานของ คณะกรรมการฯ เสนอด้วย เพราะดุลพินิจสุดท้ายเป็นของสมาชิกวุฒิสภา จึงต้องสนใจ ติดตามข้อมูล ไม่ใช่อาศัยรายงานของคณะกรรมการมาตรา 135 ฝ่ายเดียว
11. ผมเห็นว่าไม่ควรยาว เพื่อบังคับไม่ให้มีการ Lobby ควรใช้วิธียกมือลงคะแนน
12. เนื่องจากไม่ทราบทางปฏิบัติ แต่เห็นว่าคณะกรรมการตามมาตรา 135 มีอิทธิพลมาก เพราะกุมข้อมูลอยู่ สมาชิกวุฒิสภาไม่ค่อยสนใจฟังการสรรหาในชั้นคณะกรรมการฯ เมื่อมี จุดอ่อนของการทำงานในชั้นคณะกรรมการฯ ประกอบกับจุดอ่อนในขั้นต้นในการจัดทำบัญชี รายชื่อ
13. โดยหลัก ในการประชุมขั้นตอนสุดท้ายนั้น จะไม่มีการอภิปรายมาก ซึ่งเป็นไปตามหลักการ คัดเลือกตัวบุคคล แต่เมื่อย้อนกลับไปตอนขั้นต้น คือกระบวนการทำบัญชีรายชื่อต้องดี กรณีที่ เป็นปัญหาเพราะว่าในขั้นต้นมีปัญหา ชั้นที่ 2 จึงต้องมีการตรวจสอบกันมาก จุดอ่อนคือ ระบบ สรรหาผิดพลาดในขั้นต้น ส่งผลให้ชั้นปลายซึ่งเป็นการพิจารณาของวุฒิสภามีปัญหาตามมา ด้วย
14. ข้อนี้ควรพิจารณาหลายๆ ข้อประกอบกัน ผมมีความเห็นว่า ถ้าหากเขามีคุณสมบัติเบื้องต้นดี แล้ว กล่าวคือมีคุณสมบัติ มีความรู้ความสามารถเพื่อไปทำงาน เป็นประเด็นหลัก ไม่ได้เลือก นโยบาย แต่ต้องการเลือกคนไปทำงานที่มีหน้าที่โดยเฉพาะ หากคัดเลือกขั้นต้นมาดีแล้ว การ คัดเลือกในตอนปลายก็ทำได้ง่ายขึ้น

นายนพดล เสงเจริญ

วันที่ 4 มีนาคม 2548 ณ ห้องทำงาน ชั้น 2 สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เวลา 9.00 น.

1. คำวินิจฉัยที่ 1/2541 เป็นคำวินิจฉัยของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งทำหน้าที่แทนศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นการวางหลักกฎหมายไว้ว่าวุฒิสภาไม่มีอำนาจที่จะพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบแก่บุคคลที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้พิจารณาเลือกมาเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จากหลักดังกล่าวก็จะถือเป็นหลักปฏิบัติแก่กรณีศาลปกครองสูงสุด เมื่อมีการคัดเลือกตุลาการศาลปกครองสูงสุดมาทำหน้าที่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

เหตุผลก็คือ ตุลาการหรือผู้พิพากษา ถือว่าอยู่ในองค์กรฝ่ายตุลาการซึ่งถือเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจอธิปไตย ตามหลักการแบ่งแยกการใช้อำนาจ ขณะเดียวกันวุฒิสภาก็เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งอยู่ในฐานะองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญมุ่งที่จะให้ผู้พิพากษาศาลฎีกา ซึ่งถือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และได้ผ่านประสบการณ์การเป็นผู้พิพากษายาวนาน ให้อยู่ในความรับผิดชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ที่เป็นผู้พิจารณาเลือกผู้พิพากษาศาลฎีกา คือดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาศาลฎีกาขึ้นไป ที่จะส่งให้ทางวุฒิสภา ดังนั้น องค์กรที่มีอำนาจเลือกคือที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา เช่นเดียวกับตุลาการศาลปกครองสูงสุด ก็จะอยู่ในอำนาจของที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุดที่จะเลือกตุลาการศาลปกครองสูงสุด ซึ่งใช้วิธีการเลือกโดยการลงคะแนนลับ ดังนั้น รายชื่อของผู้พิพากษาศาลฎีกาก็ดี และตุลาการศาลปกครองสูงสุดที่ได้ผ่านการเลือกโดยวิธีลับ จากที่ประชุมใหญ่ของศาลดังกล่าวแล้ว ก็จะส่งต่อไปที่วุฒิสภา ตามจำนวนที่มีอยู่ คือ ไม่ได้เสนอเป็น 2 เท่า เช่นเดียวกับผู้ทรงคุณวุฒิในกลุ่มที่ 3 หรือ 4 ด้วยเหตุนี้วุฒิสภาจึงไม่มีอำนาจเลือก ไม่มีอำนาจที่จะให้ความเห็นชอบ ตัวบุคคลที่ทางที่ประชุมใหญ่ศาลทั้งสองได้เลือกและส่งมาให้

อย่างไรก็ตาม วุฒิสภามีอำนาจที่จะให้คำแนะนำในขั้นตอนของการนำความขึ้นกราบบังคมทูลซึ่งอำนาจในการให้คำแนะนำ ดูได้จากมาตรา 135 ที่ระบุว่า "...วุฒิสภามีอำนาจในการ

พิจารณาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบ..." เพราะฉะนั้นบทบาทของวุฒิสภา จะมีหลายลักษณะ ถ้าเป็นกลุ่มที่ 3 หรือ 4 คณะกรรมการสรรหาเสนอมา 2 เท่า วุฒิสภาจึงมีอำนาจเลือก แต่กรณีของคำวินิจฉัยนี้ วุฒิสภาไม่มีอำนาจเลือก ไม่มีอำนาจให้ความเห็นชอบในตัวบุคคล แต่วุฒิสภามีอำนาจให้คำแนะนำ ในขั้นตอนการนำความขึ้นกราบบังคมทูลว่าจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือไม่ ในขั้นตอนนี้เอง หากวุฒิสภาเห็นว่าผู้ใดมีปัญหาใด ๆ ซึ่งวุฒิสภาอาจมีข้อมูลโดยเฉพาะ วุฒิสภาอาจไม่ถวายคำแนะนำได้ กรณีนี้ก็เป็นอำนาจที่ที่ประชุมใหญ่ของศาลดังกล่าวต้องพิจารณาอีกครั้ง

2. ผมมีความเห็นว่า การทำงานของคณะกรรมการฯ ตาม มาตรา 135 ก็เป็นไปตามหมวด 5 ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ซึ่งก็ได้วางขั้นตอนในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ซึ่งผมคิดว่ามีความชัดเจนในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ด้วยเหตุที่คณะกรรมการฯ ทำหน้าที่ในการพิจารณาบุคคลที่ได้รับเลือก หรือที่ได้รับการสรรหาในหลายตำแหน่งด้วยกัน รายละเอียดบางประการอาจมีความแตกต่างกัน คณะกรรมการฯ ก็มีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการเพิ่มเติม ตามที่เห็นสมควรให้เหมาะสมต่อการทำงานในการตรวจสอบในแต่ละตำแหน่ง ต้องเข้าใจว่าจะกำหนดให้เป็นมาตรฐานเพื่อครอบคลุมไปทุกตำแหน่งจะค่อนข้างลำบาก อย่างไรก็ตาม ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ในหมวดที่ 5 นี้ ก็ได้วางกรอบซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติกว้าง ๆ ไปอย่างไรก็ดี คณะกรรมการฯ ก็สามารถไปกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติเพิ่มเติมให้เกิดความเหมาะสม ในการตรวจสอบแต่ละตำแหน่งต่อไป
  3. จำนวนไม่เกิน 11 คน ตามข้อ 96 ซึ่งเป็นจำนวนขั้นสูงที่กำหนดไว้ ซึ่งผมเห็นว่าจะมีความเหมาะสม อย่างไรก็ตาม ก็ขึ้นกับคณะกรรมการฯ ที่จะพิจารณาว่าในการตรวจสอบตำแหน่งใด อาจมีกรรมการไม่ถึง 11 คน ก็ได้ ซึ่งมีความยืดหยุ่นได้
- การกำหนดเป็นจำนวนเลขคู่ จะไม่มีปัญหาในการลงมติ ที่สำคัญหากมีจำนวนกรรมการมากเกินไป การทำหน้าที่อาจมีความยุ่งยากได้

4. โดยปกติ คณะกรรมาธิการฯ จะใช้เวลาตรวจสอบไม่เกิน 30 วัน อย่างไรก็ตาม ก็ขึ้นอยู่กับจำนวนของบุคคลที่จะต้องตรวจสอบ หากมีมากและมีข้อมูลที่ต้องเข้ามาเกี่ยวข้องจำนวนมาก ก็คงต้องใช้เวลาแก่คณะกรรมาธิการฯ ในการตรวจสอบตามสมควร ก็ขึ้นอยู่กับคณะกรรมาธิการฯ ตามที่เห็นสมควร แต่ต้องกระทำให้รวดเร็วด้วย เพื่อไม่ให้งานหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ เกิดปัญหา

สำหรับกำหนดเวลาที่ได้กำหนดไว้ตามรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายต่าง ๆ ในความเห็นถือเป็นมาตรการเร่งรัด ซึ่งมีได้ผลบังคับที่จะต้องเกิดความรับผิดชอบ กรณีที่ไม่อาจดำเนินการตามกำหนดเวลา เมื่อเป็นมาตรการเร่งรัดก็เป็นหน้าที่ขององค์กรที่เกี่ยวข้องที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามนั้น

5. เกณฑ์ในการทำหน้าที่ ก็ปรากฏอยู่ในข้อบังคับฯ หมวด 5 ซึ่งตามที่กล่าวแล้วว่า ก็ขึ้นอยู่กับวุฒิสภา และคณะกรรมาธิการฯ จะพิจารณาเห็นสมควรว่า จะกำหนดหลักเกณฑ์ใดเพิ่มเติม เพื่อให้การตรวจสอบประวัติและความประพฤติมีความสมบูรณ์ ชัดเจน เป็นประโยชน์ต่อวุฒิสภา ก็สามารถจะกำหนดให้มีความเหมาะสมต่อตำแหน่งต่าง ๆ ที่ต้องทำการตรวจสอบ

6. ผมเห็นว่าไม่ควรมีเกณฑ์มาตรฐานเดียวกัน อาจจะวางกรอบไว้ ส่วนหลักเกณฑ์เพิ่มเติม ก็เป็นเรื่องที่จะกำหนดโดยวุฒิสภา หรือคณะกรรมาธิการฯ ตามความเหมาะสมเป็นกรณี ๆ ไป อย่างน้อยควรมีกรอบ ซึ่งที่มีอยู่คิดว่ามีความเหมาะสม

7. เนื่องจากกรณีองค์กรอื่น ผมไม่อาจให้ความเห็นโดยตรงได้ แต่กรณีของศาลรัฐธรรมนูญนั้น ผมเห็นว่า จำนวน 15 คน มีความเหมาะสมแล้ว และองค์ประกอบของศาลรัฐธรรมนูญขณะนี้มีความเหมาะสม อย่างไรก็ตามที่มาจากตุลาการศาลปกครองสูงสุด หากได้บุคคลที่มาจากสายสังคมศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นรัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ เข้ามาทำหน้าที่ในศาลรัฐธรรมนูญ ก็จะทำให้เกิดดุลยภาพใน 15 คน กล่าวคือ 1) 5 คนแรกมาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากศาลฎีกา 2) ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันนิติศาสตร์จำนวน 5 คน 3) ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันรัฐศาสตร์ 3 คน และ 4)

จากศาลปกครองสูงสุดอีกจำนวน 2 คน ซึ่งอยู่ในสายสังคมศาสตร์ ก็เกิดดุลยภาพ ทั้งนี้ เพราะว่าการทำหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ จะต้องวินิจฉัยคำร้องตามบทบัญญัติของ รัฐธรรมนูญ ซึ่งในหลายคำร้องเกี่ยวข้องกับการเมือง และเป็นคำร้องที่ต้องพิจารณาในเชิง กฎหมายมหาชน ก็ต้องมองถึงประโยชน์สาธารณะ การที่มีผู้ทรงคุณวุฒิสาขารัฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ เข้ามาเสริม ก็เกิดความเหมาะสมในการวินิจฉัย

8. ผมเห็นว่ามีโอกาสรั่วไหล ซึ่งต้องระมัดระวัง มิฉะนั้น จะเกิดความเสียหายต่อบุคคล ปัญหาก็คือ ว่า ตัวคณะกรรมการฯ จะได้รับเอกสิทธิ์หรือไม่ กรณีคณะกรรมการสามัญของวุฒิสภา จะมีเอกสิทธิ์ตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา 157, 158 ปัญหาก็คือว่าคณะกรรมการตามมาตรา 135 นี้ จะได้รับผลกรณีหรือไม่ อย่างไร ก็ยังมีปัญหาของความไม่ชัดเจนในข้อกฎหมายกรณีนี้ และ ข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภาเอง ระบุว่าในหมวด 5 ให้ใช้หมวด 4 โดยอนุโลม ดังนั้น จะ อนุโลมได้หรือไม่ว่าคณะกรรมการฯ จะได้รับเอกสิทธิ์คุ้มครองด้วย ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญ ใน การคุ้มครองผู้ทำหน้าที่ และเอกสารลับต่าง ๆ หากรั่วไหลจะมีผลกระทบต่อ 1) ตัวบุคคลผู้ให้ ข้อมูล และ 2) ต่อบุคคลซึ่งถูกตรวจสอบ ซึ่งไม่ควรเผยแพร่ออกไป บางข้อมูลอาจเป็นข้อมูลที่ยัง ไม่ได้มีการพิสูจน์ว่ามีข้อเท็จจริงแค่ไหน อย่างไร ซึ่งต้องระมัดระวังมาก
9. ผมเห็นว่า มีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจของวุฒิสภา เพราะมิฉะนั้นก็คงไม่ตั้งคณะกรรมการฯ ชุดนี้ขึ้นมาทำหน้าที่แทนวุฒิสภา แต่มิได้เป็นข้อผูกมัดที่วุฒิสภาจะต้องเห็นชอบด้วย
10. การตรวจสอบประวัติและความประพฤติ คณะกรรมการฯ ต้องใช้หลักฟังความทุกฝ่าย ต้อง เชิญฝ่ายที่ถูกกล่าวหามาชี้แจงด้วย และเมื่อได้นำข้อมูลดังกล่าวเข้าสู่การประชุมของวุฒิสภา แล้ว ไม่สมควรที่จะมีการหยิบยกประเด็นอื่น ๆ ขึ้นมากล่าวหา มาอภิปรายเพิ่มเติมจากที่ คณะกรรมการฯ ได้ตรวจสอบมา เพราะฝ่ายที่ถูกกระทบจะไม่มีโอกาสเข้าไปชี้แจง

11. ผมเห็นว่า ขึ้นอยู่กับวุฒิสภาจะเป็นผู้กำหนด เพราะข้อมูล ข้อเท็จจริง ลักษณะของตำแหน่งที่จะต้องทำการตรวจสอบ จะต้องพิจารณาเลือก มีความแตกต่างกันออกไป แต่อาจจะกำหนดเป็นกรอบเอาไว้ก็ได้ เช่น ภายใน 1 วัน แต่ก็ไม่ได้เป็นข้อผูกมัดว่าจะต้องดำเนินการให้เสร็จภายใน 1 วัน เป็นกรอบมาตรการเร่งรัดตามที่ได้กล่าวไว้นั่นเอง
12. เกณฑ์ในการลงมติ ไม่สามารถกำหนดได้ เป็นดุลพินิจของแต่ละบุคคล
13. ผมเห็นว่า ควรเป็นการประชุมลับ เนื่องจากมีผลกระทบต่อบุคคล
14. ผมจะพิจารณาจากข้อต่อไปนี้
  - 1) วุฒิสภาประกอบด้วยประสพการณ์ที่ตรงหรือสอดคล้องกับตำแหน่งที่จะได้รับเลือก
  - 2) การแสดงวิสัยทัศน์
  - 3) ผลสำเร็จของงานที่ทำในอดีต ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นที่จะทำหน้าที่ตามที่ได้รับ

เลือก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ.

ใบสมัครเข้ารับการคัดเลือกเพื่อเสนอชื่อเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ใบสมัครเข้ารับการคัดเลือกเพื่อเสนอชื่อ
เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

รูปถ่าย
ขนาด 2 นิ้ว

- 1. ชื่อ.....นามสกุล.....
- 2. เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
- 3. สัญชาติ.....อายุ.....ปี (นับถึงวันเสนอชื่อ)
- 4. วุฒิการศึกษา (ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า)

ปริญญา.....สถานศึกษา.....ปีที่สำเร็จการศึกษา.....

ปริญญา.....สถานศึกษา.....ปีที่สำเร็จการศึกษา.....

ปริญญา.....สถานศึกษา.....ปีที่สำเร็จการศึกษา.....

ปริญญากิตติมศักดิ์ที่เคยได้รับ.....

5. ที่อยู่ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่.....ถนน.....หมู่ที่.....
แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....โทรสาร.....
สถานที่ทำงาน.....

6. ปัจจุบันดำรงตำแหน่งหรือประกอบอาชีพ

6.1 เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ (โปรดระบุ โดยให้ระบุเงินเดือน
ย้อนหลัง 5 ปีมาด้วย).....

6.2 เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือของราชการส่วนท้องถิ่น
หรือเป็นกรรมการ หรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ หรือของหน่วยงานของรัฐ (โปรดระบุ โดยให้ระบุเงินเดือน
หรือค่าจ้างย้อนหลัง 5 ปีมาด้วย).....

6.3 การดำรงตำแหน่งหรือความเกี่ยวพันในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจฯ

6.3.1 ตำแหน่งหรือความเกี่ยวพันกับองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไร (โปรดระบุ).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6.3.2 ตำแหน่งหรือความเกี่ยวพันกับองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยไม่ได้มุ่งหาผลกำไร (โปรดระบุ).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6.4 ประกอบวิชาชีพอิสระอื่นใด (โปรดระบุ).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6.5 อาชีพอื่นนอกเหนือจาก 6.1 ถึง 6.4 (โปรดระบุ).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(โดยมาตรา 258 กำหนดให้ผู้ที่ป็นหรือดำรงตำแหน่งตาม 6.1 6.2 6.3.1 และ 6.4 จะปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อได้ลาออกจากตำแหน่งหรือเลิกประกอบวิชาชีพอิสระดังกล่าวแล้ว)

8. คุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 256(3)

- ( ) เคยเป็นรัฐมนตรี
- ( ) เคยเป็นกรรมการการเลือกตั้ง
- ( ) เคยเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
- ( ) เคยเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- ( ) เคยเป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- ( ) เคยเป็นกรรมการการตรวจเงินแผ่นดิน
- ( ) เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอัยการสูงสุด
- ( ) เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่า
- ( ) เคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าศาสตราจารย์

9. ความเกี่ยวข้องกับการเมือง

9.1 ความเกี่ยวข้องกับการเมือง (ระบุตำแหน่งหรือหน้าที่ทางการเมืองที่เคยดำรงในกรณีที่มิได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งเป็นทางการให้ระบุภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย).....

.....

.....

.....

.....

.....

9.2 ความเกี่ยวข้องทางการเมืองของบุคคลในครอบครัว เช่น บิดา มารดา บุตรธิดา คู่สมรส คู่สมรสของบุตรธิดา เป็นต้น (ระบุตำแหน่งหรือหน้าที่ทางการเมืองของบุคคลในครอบครัวที่เคยดำรงในกรณีที่มิได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งเป็นทางการให้ระบุภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย).....

.....

.....

.....

.....

.....

10. ความเกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา.....

.....

.....

.....

.....

.....

11. การประกอบกิจการส่วนตัว การประกอบอาชีพอิสระทั้งในอดีตและปัจจุบัน (โปรดระบุใน
ระยะ 5 ปีที่ผ่านมา).....

.....

.....

.....

.....

.....

12. ในการทำงานในอดีต เคยถูกตั้งกรรมการสอบสวนในเรื่องใดๆ บ้างหรือไม่ ถ้าเคยให้ระบุ
มูลเหตุและผลการสอบสวน.....

.....

.....

.....

.....

.....

13. ความรู้ความชำนาญในสาขานิติศาสตร์หรือกิจการอื่นจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน
ในฐานะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ.....

.....

.....

.....

.....

.....

14. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอนะเกี่ยวกับตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ (ถ้ากรอกไม่พอ ให้
กรอกในใบแนบเพิ่มเติมได้).....

.....

.....

.....

.....

.....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

15. คู่สมรส ชื่อ.....นามสกุล.....
 นามสกุลเดิมของคู่สมรส.....
 เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....สัญชาติ.....อายุ.....ปี
 วุฒิกการศึกษา.....

บิดาของคู่สมรสชื่อ.....นามสกุล.....
 มารดาของคู่สมรสชื่อ.....นามสกุล.....
 อาชีพของคู่สมรส.....

16. รายชื่อของบุตรชาย บุตรสาว บุตรเขย สะใภ้ และอาชีพ ดังต่อไปนี้ (ต้องกรอกให้ครบถ้วน
 ถ้าแบบมีไม่พอ ให้กรอกใบแนบเพิ่มเติมได้)

16.1 บุตรชายชื่อ.....นามสกุล.....

อาชีพ.....

16.2 บุตรชายชื่อ.....นามสกุล.....

อาชีพ.....

16.3 บุตรสาวชื่อ.....นามสกุล.....

อาชีพ.....

16.4 บุตรสาวชื่อ.....นามสกุล.....

อาชีพ.....

16.5 บุตรเขยชื่อ.....นามสกุล.....

อาชีพ.....

บิดาชื่อ.....นามสกุล.....

มารดาชื่อ.....นามสกุล.....

16.6 บุตรเขยชื่อ.....นามสกุล.....

อาชีพ.....

บิดาชื่อ.....นามสกุล.....

มารดาชื่อ.....นามสกุล.....

16.7 สะใภ้ชื่อ.....นามสกุล.....

อาชีพ.....

บิดาชื่อ.....นามสกุล.....

มารดาชื่อ.....นามสกุล.....

16.8 สะใภ้ชื่อ.....นามสกุล.....

อาชีพ.....

บิดาชื่อ.....นามสกุล.....

มารดาชื่อ.....นามสกุล.....

ทั้งนี้ ได้แนบเอกสาร-หลักฐาน ซึ่งลงลายมือชื่อรับรอง พร้อมใบสมัคร ดังนี้

1. รูปถ่าย 2 นิ้ว จำนวน 2 รูป
2. สำเนาหลักฐานการศึกษา (พร้อมเซ็นรับรอง)
3. สำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการ หรือสำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือสำเนาบัตรประชาชน อย่างใดอย่างหนึ่ง จำนวน 1 ฉบับ (พร้อมเซ็นรับรอง)
4. สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน 1 ฉบับ (พร้อมเซ็นรับรอง)
5. สำเนาเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งที่สมัคร (ถ้ามี)

ข้าพเจ้าเป็นผู้มีคุณสมบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และข้าพเจ้าขอรับรองว่าประวัติดังกล่าวถูกต้องตามความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้สมัคร

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายถวัลย์ สุพรม เกิดวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2518 ที่จังหวัดศรีสะเกษ สำเร็จการศึกษาระดับระดับปริญญาตรีนิติศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) จากคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2541 สำเร็จการศึกษาระดับเนติบัณฑิต จากสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา สมัยที่ 53 ปีการศึกษา 2543 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาตรีมหาบัณฑิต (สาขากฎหมายมหาชน) ที่คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2544

ด้านการทำงาน เริ่มการทำงานครั้งแรกในตำแหน่งเจ้าหน้าที่สำนักงานกฎหมาย บริษัทหลักทรัพย์ พัฒนสิน จำกัด (มหาชน) (18 กรกฎาคม 2543 – 21 กันยายน 2544) เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารลูกค้าสัมพันธ์ บริษัทหลักทรัพย์ พัฒนสิน จำกัด (มหาชน) (24 กันยายน 2544 – 30 กันยายน 2545) เจ้าหน้าที่กำกับคดี ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (16 ตุลาคม 2545 – ธันวาคม 2546)

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งที่ปรึกษากฎหมาย ประจำบริษัทบางกอกอินดัสเทรียลแก๊ส จำกัด เลขที่ 183 อาคารรัชนีการ ชั้น 16 ถ.สาทรใต้ แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย